

Kuyantika 1

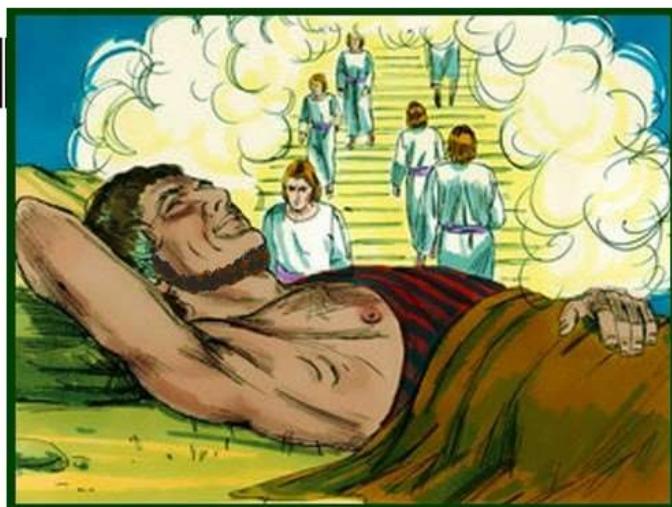
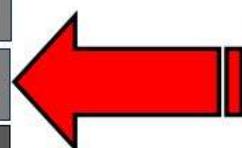
Kuyantika 2

Kuyantika 3

Yobi

Kuyantika 4

Kuyantika 5

MUKANDA ya Kuyantika 4

Luzingu ya Izaki ti Yakobi

(Kapu 21-35) (Ba Leso 13)

Edition 2025

Musoniki: Maman Lorella Rouster. MCE

Project Mwindà
Ministères pour Chaque Enfant

ecmafrica@ecmafrica.org

Matondo na www.freebibleimages.org/Sweet Publishers
sambu na foto

Mukanda ya KUYANTIKA 4—Luzingu ya Izaki ti Yakobi (Kapu 21—35) (Baleso 13)

Dititi

Ntendula ya mfunu sambu na moniteur.....	3
Revisio ya Mikanda Kuyantika 1-3.....	4
71. Fami kulaka Ismaeli sambu yandi sekaka Yakobi. Kuyantika 21 :1-21.....	5
72. Nzambi lombaka Abrahami kupesa mwana na yandi Izaki bonso makabu. Kuyantika 22 :1-18.....	9
73. Izaki kwelaka Rebeka. Kuyantika 24 :1-67.....	13
74. Rebeka butaka mapasa Ezau ti Yakobi, ti Yakobi sumbaka nswa ya kimbuta ya Ezau. Kuyantika 25 :20-34.....	17
75. Izaki tubaka luvunu—bonso tata na yandi salaka ntete. Kuyantika 26 :1-14.....	21
76. Izaki zolaka ve kunwanina banto ya masa. Kuyantika 26 :12-25.....	25
77. Izaki yibaka Ezau ya lusakumunu ya tata na nzila ya luvunu. Kuyantika 27 :1-41.....	29
78. Yakobi monaka kimatimu me katuka na zulu tii na ntoto. Kuyantika 28 :10-22.....	33
79. Yakobi solaka Rashele kuvanda nkento na yandi. Kuyantika 29 :1-30.....	37
80. Yakobi butaka bana ya bakala 12, bo yelaka, bo kumaka makanda 12 ya Israele. Kuyantika 29 :31—30 :25.....	41
81. Yakobi ti Ezau wakanaka diaka. Kuyantika 33 :1-17.....	45
82. Yakobi twadisaka fami na yandi kuzika biteki, kusamba Nzambi kaka. Nzambi pesaka yandi zina ya mpa Israele. Kuyantika 35 :1-20, 27-29.....	49
83. Revisio ya Luzingu ya Isaki ti Yakobi	53
Balinya ya Ntangu.....	55
Bankunga beto sadila na baleso yai.....	57

[Matondo sambu na bafoto na www.freebibleimages.org/Sweet Publishing, Amy and Carly of Fishnetbiblestories.com, ti Good News Productions, Int'l. Beto sadilaka mpi Dreamstime photos par license ti photos ya archives ya Ministère pour Chaque Enfant. Matondo na beno yonso.]

Baverse ya Bible yonso na mukanda yai kele ya Version Mwinda, Ministères pour Chaque Enfant.

Sambu na kumona baleso ya nkaka bonso yai ya dibundu na nge lenda sadila, tala site yai :
www.teachingforafrica.com , un site des « Ministères pour Chaque Enfant »

Ntendula ya mfunu sambu na moniteur—

Moniteur, mbote kulonga mukanda yai na nima nge me manisa mikanda ya Kuyantika 1, 2, ti 3 ti Yobi. (Nge lenda longa mukanda ya Yobi na ntwala to na nima ya Kuyantika 3). Yai ta sadisa nge ti bana, sambu yo ta landa ordre historika ya Bible. Nge ta longa konso mambu na ndonga, na ordre ya yo salamaka.

[Atasio, Moniteur ! KEBA ! Katula ve visuel yai na mukanda, sambu bantu ya nkaka fweti sadila yo diaka na nima ya nge. Nge lenda sala yo fotocopie, to nge lenda sonika bafraz yina nge mosi na papier ya nkaka.]

Revisio ya Mikanda ya Kuyantika 1-3

(Moniteur, tangila bana na ntwala kuyantika kimvuka ya baleso yai :)

Na malongi beto me mona na mukanda ya Kuyantika tii ntangu yai, Beto me mona mambu ya nene yai : (Moniteur, songa visuele ya kele na dititi 4.)

- 1) Nzambi gangaka bima yonso mbote. Yandi salaka mpi bambuta na beto ya ntete, bakala ti nkento, na kifwani na Yandi. Ebuna Yandi pesaka bo kiyeka kuyala ntoto.
- 2) Bibuti na beto ya ntete, na luyantiku, bo tambulaka na kintwadi ti Nzambi. Kansi na nima ya ntangu fioti, bo solaka kusala na mpila na bo mosi. Yo yina, bo bwaka na masumu.
- 3) Ntoto fulukaka na masumu tii ntangu ya Nzambi kufwaka bantu yonso na masa ya nene ya fulukaka na zulu ya bangumba ya nene-nene. Nzambi gulusaka kaka bantu 8 ya fami ya Noa ti bambisi zole-zole, na bwatu ya Yandi songaka Noa kutunga.
- 4) Nzambi songaka bantu kufulusa ntoto ya mvimba, kansi bo zolaka kukangama na sika mosi, kutunga nzo ya bisambu sambu bo kumonika nene. Yo yina, Nzambi panzaka bo ti kitulaka ndinga na bo, yo kuma bandinga mingi.
- 5) Bana tatu ya Noa kumaka bambuta ya bansi mingi—Yafeti mbuta ya bantu ya Europa, Kami mbuta ya bantu ya Afrika ti ndambu ya Orient, ti Semi mbuta ya bantu mingi na Orient.
- 6) Nzambi solaka muntu mosi Abrami, ya fami ya Semi, sambu yandi kuma tata ya lukwikiku ti kupesa beto Biblia, Ndzinga ya Nzambi. Na fami yina, Nzambi pesaka beto yonso mpi Mvulusi-Mesia yina lenda gulusa bantu ya ntoto ya mvimba.
- 7) Nzambi silaka Abrami mwana, kansi Abrami kumaka mununi, ti Sarai, nkento na yandi, me buta ntete ve. Yo yina, Sarai bendaka Abrami kulala na muntu ya kisalu na yandi zina ya Agare. Abrami salaka mpidina. Mpidina, Agare butaka mwana ya bakala zina ya Ismaeli.
- 8) Na nima, Nzambi lungisaka nsilulu ya Yandi silaka Abrahami. Sara, nkento na yandi, butaka mwana ya bakala zina ya Izaki. Yandi kumaka mbuta ya Mesia.

Yai yonso me luta na Mikanda ya Kuyantika 1 tii na 3. Ntangu yai, beto landa diaka histoire na beto na mukanda ya Kuyantika, kapu 21.

Visuel--Revisio ya Mikanda ya Kuyantika 1-3

**Nki salamaka ?
Nzambi ganga yonso
Masumu
Masa fulusa ntoto
Babel-bantu panzana
Abrahami
Izaki
Yakobi**

Leso 71. Fami kulaka Ismaeli sambu yandi sekaka Yakobi.

Kuyantika 21 :1-21

⦿ **Kikuma ya Leso :** Bana ta bakisa nde kuseka to kufinga muntu ya nkaka, yo ikele mbi mosi ya nene ya ke nata makambu na luzingu na beto. Yo yina, bo ta bika mambu yonso ya kufinga.

☛ **Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai :**

Nto Mosi

O Keba Maboko (Kufinga Ve)

Sakumuna Bantu ya Nkaka

♥ **Verse ya kulonguka :**

9 Beto ke sadila (munoko) sambu na kupesa mersi na Mfumu Nzambi, Tata na beto. Kansi beto ke sadila yo mpi na kusinga bantu ya Nzambi salaka na kifwani na Yandi.

10 Kaka na kima mosi yai munoko, bantu ke pesa mersi, ti bo ke singa bantu ya nkaka. Bampangi na mono, mambu yina lunga vanda mpidina ve.

11 Nto mosi ya masa, yo lenda basisa ve mbala mosi masa ya mbote ti masa ya mbi.

Yakobi 3 :9-11

[Moniteur, NB: Nkunga Nto Mosi me katuka na baverse yai, nkutu vs. 11.]

⇒ **Kuyantika Leso :**

Tobi vandaka mwana ya kiese mingi ve. Tata ti mama na yandi, bo vandaka mbote ve na nzo na yandi. Tobi yindulaka nde bo zolaka yandi ve. Na ntima, yandi monaka kaka mawa.

Yo yina, Tobi zolaka kuyangisa bana ya nkaka, nkutu bo ya vandaka ve ngolo bonso yandi, to bo ya vandaka ndambu luswaswanu ti bantu ya nkaka. Yandi sosaka konso mpila kupesa bo mpasi. Yandi fingaka bo na bazina mingi. Na français bo ke binga muntu bonso yandi « un tyran » ou « un brutal. » Kisalu na yandi kaka kupesa mpasi na bantu ya nkaka.

Keti nge banza nde Tobi vandaka na banduku

mingi ? (Ikele ve.) Nki nge banza Nzambi ke yindula sambu na muntu bonso Tobi ? (Ee, Nzambi ke na kiese ve na bantu mutindu yina.)

Keti nge mpi me me fingaka bantu ya nkaka ? Keti nge mpi me sekaka bo na mpila ya mbi ? Bubuyai beto ta mona nki mutindu mwana mosi fingaka leki na yandi, ti nki landaka mambu yina—ya kiese, to ya kiese ve.

Beto ke tanga na mukanda ya ntete ya Bible—mukanda ya Kuyantika, kapu 21.

☚ **Malongi ya nene ya leso na banti 4 :**

71.1 Sara ti Abrahami butaka Izaki bonso Nzambi silaka bo. Ntangu Izaki yelaka, bo saladilaka yandi fete ya nene.

[Moniteur, NB: Ee, beto monaka mambu yai na leso ya nsuka ya Kuyantika 2, kansi beto ke vutuka na yo diaka, sambu yo kele mfunu.]

☛ **Tangila bana :** Kuyantika 21 :1-8

1 Mfumu Nzambi yindulaka Sara mutindu Yandi silaka.

2 Sara bakaka divumu. Yandi butilaka Abrahami mwana ya bakala ntangu Abrahami vandaka me nuna ka yandi. Mwana butukaka kaka na ngonda yina ya Nzambi tubaka.

3-5 Abrahami pesaka mwana na yandi zina Izaki....Abrahami vandaka me kuma bamvula nkama ntangu Izaki butukaka.

8 Izaka yelaka. Ebuna kilumbu ya yandi bikaka kunwa mabele ya mama, Abrahami salaka fete ya nene.

☛ **Kuyula bana :**

☚ **Bana lenda sala kusonga nki me salama :**

☛ **Bana yimba ti kina :**

71.2. Mpasi ya nene kotaka sambu Ismaeli sekaka leki na yandi.

☛ **Tangila bana :** Kuyantika 21 :9-13

9 Kilumbu mosi Ismaeli, mwana yina ya
Abrahami butaka na Agare... vandaka kusakana
na Izaki, mwana ya Sara.

10 Ntangu Sara monaka bo . . . Yandi songaka
Abrahami nde : « Kula mpika yai ti mwana na
yandi. Mwana ya mpika yai lenda baka ve ata
ndambu ya fioti ya kimvwama na nge ya
mwana na mono Izaki ta baka. »

11 Mambu yai pesaka Abrahami mpasi mingi
na ntima, sambu Ismaeli mpi vandaka mwana
na yandi.

12 Kansi Nzambi tubaka na Abrahami nde :
"Kumona mpasi ve... Sala konso mambu ya
Sara ke songa nge, sambu Izaki muntu ta butila
nge dikanda ya bantu mutindu Mono me
tubaka.

13 Mono ta pesa mpi bana mingi na mwana ya
mpiaka yai. Bo mpi ta kuma dikanda ya nene ya
bantu..."

?

Kuyula bana :

¶¶ Bana lenda sala sambu na kusonga nki me
salama :

¶ Bana yimba ti kina :

71.3. Kukabana mosi ya mawa landaka, kaka sambu Ismaeli sekaka leki na yandi Izaki.

¶¶ **Tangila bana :**

14 Na suka-suka yonso, Abrahami pesaka
Agare ndambu ya madia ti dibungu fuluka na
masa....Yandi songaka bo na kwenda. Agare
katukaka pana. Yandi kwendaka kuyungana na
ntoto ya zelo na zelo...

?

Kuyula bana : Kuyantika 21 :14

¶¶ Bana lenda sala kusonga nki me salama :

¶ Bana lenda kuyimba :

71.4. Nzambi sadisaka Agare ti Ismaeli na ntoto ya zelo na zelo.

¶¶ **Tangila bana :** Kuyantika 21 :15-19

15 Ntangu masa kumanaka na dibungu, Agare
bikisaka mwana na nsi ya mwa-nti mosi.

16 Yandi kwendaka kuvanda mwa-ntama fioti
na nzila. Yandi tubaka nde : « Mono zola ve
kumona lufwa ya mwana." Agare yantikaka
kudila."

17 Nzambi waka mutindu mwana mpi vandaka
kudila. Agare waka ndinga ya wanzio ya
Nzambi: "Agare...Kumona boma ve. Nzambi
me wa kudila ya mwana.

18 Telama, kwenda kubaka mwana na nge...
Mono ta pesa yandi dikanda mosi ya nene ya
bantu. »

19 Ntangu yai, Nzambi kangulaka meso ya
Agare. Yandi monaka dibulu mosi ya masa.
Yandi... kwisaka kupesa mwana ndambu.

?

Kuyula bana :

¶¶ Bana lenda sala kusonga nki me salama :

¶ Bana yimba ti kina :

>|< Kumanisa lesò :

Kuseka to kufinga ya mwana Ismaeli nataka bampasi
mingi. Yandi yindulaka kupesa mpasi na leki na
yandi Izaki, kansi yo nataka mpasi mingi na tata na
yandi Abrahami, na mama na yandi Agare, na Sara,
ti na yandi mosi. Mpasi ya kukabana ya fami, mpasi
ya kuyungana, mpasi ya bumosi, mpasi ya nzala.

Kansi, ata mpila yina, Nzambi wilaka Ismaeli ti Agare
mawa. Yandi sadisaka bo na masa ti na bima bo
vandaka na yo mfunu sambu na luzingu. Yandi
pesaka Ismaeli mpila kubuta dikanda ya nene.

Nzambi ke na mawa mingi, ata beto me sala mbi.
Kansi mpasi yonso ya kukabana ya fami, ti mpasi ya
kuyungana na sika ya zelo na zelo, masumu ya
Ismaeli nataka yo. Masumu na yandi vandaka nki ?
(Ee, kuseka mpangi na yandi na mpila mosi ya mbi.
Kufinga yandi.)

Beto zaba ve Ismaeli sekaka Izaki na nki. Mbala ya nkaka, bonso yandi vandaka mbuta, yandi tubaka bonso, «Mono kele mbuta. Mono ta zwa bima ya tata. Nge ta zwa kima ve. » Yo ke monika mutindu yina, sambu Sara tubilaka Abrahami nde, « Kula yandi sambu yandi ta baka ve kimvwama na nge. » Kansi ata yandi tubaka konso mutindu, yo pesaka Mama Sara kiese ve, ti yo bendaka bampasi ya ngolo na fami ya mvimba.

 Devoir sambu na bana ya me yamba Yesu dezia :

Nki mutindu bana ke fingaka to sekaka bantu na bwala na nge ?

[*Moniteur, pesa bana nzila kupesa mvutu.*]

Nki mutindu nge mosi me fingaka bantu, to nge mosi me sekaka bo na mpila ya mbi ?

[*Moniteur, pesa bana ntangu kaka kuyindula.*]

Keti nge ta lomba ndolula ya Nzambi sesepiyai sambu na mafinga yonso ya me basika na munoko ti na ntima na nge ?

Beto samba sesepiyai. Muntu na muntu, kaka na nsi ya ntima ya nge, lomba Nzambi kulolula nge.

Lomba Yandi kupesa nge ngolo sambu nge sakumuna bantu yonso, nge kufinga bo diaka ve.

Devoir mono ke pesa beno bakristo, yo yai : Na mposo yai ke kwisa, tula ngolo kusakumuna bantu, kansi kufinga bo ve. Konso ntangu ya nge yindula kufinga muntu, kusala yo ve, kansi sakumuna yandi.

Nzambi ta sadisa nge ! Bika munoko ya nge kuma nto ya ke basisa kaka masa ya kitoko.

 Kubinga bana ya me yamba Yesu ntete ve :

Kansi, mbala ya nkaka nge mosi me yamba Yesu ntete ve. Kukonda Yesu, nge ta vanda na ngolo ve kusala mambu ya mono me tuba. Yandi kele Mwana-Nzambi ya me nunga mpukumunu, me nunga Satana, me nunga lufwa. Nge kele na mfunu ya Yesu Kristo na luzingu na nge.

Yandi ke kinga nge. Keti nge ta yamba Yandi bubuyai? Kana nge me yamba Yandi ntete ve, nge lenda samba bonso yai na ntima na nge yonso kusonga nde nge ke balula ntima :

Tata Nzambi, mono zaba nde mono me salaka mambu mingi ya me pesa Nge kiese ve. Mono me sala masumu. Mono me finga bantu, ti mono me sala mambu mingi ya nkaka. Bubuyai mono zola kabalula ntima. Sesepiyai, mono ke lomba Nge Yesu, kwisa gulusa mono sesepiyai. Mersi mingi sambu na pardo ya masumu na mono.

Na zina ya Yesu. Amen.

Kana bubuyai, nge me balula ntima na Yesu, mbala ya ntete ya nge kusala yo, kwisa kusonga mono na nima ya ecodim. Mono ta yangalala ti nge.

==== NSUKA YA LESO 71

Leso 71

**9 Beto ke sadila (munoko) sambu na
kupesa mersi na Mfumu Nzambi, Tata na
beto.**

**Kansi beto ke sadila yo mpi na kusinga
bantu ya Nzambi salaka na kifwani na**

Yandi.

**10 Kaka na kima mosi
yai munoko, bantu ke
pesa mersi ti ke singa
bantu ya nkaka. Bampangi na mono,
mambu yina lunga vanda mpidina ve.**

**11 Nto mosi ya masa yo lenda basisa ve
mbala mosi masa ya mbote ti masa ya
mbi.**

Yakobi 3 :9-11

Leso 72. Nzambi lombaka Abrahami kupesa mwana na yandi Izaki bonso makabu.

Kuyantika 22 :1-19

REVISIO :

Kuyindula diaka leso ya mposo me luta :

- Abrahami vandaka na bana ikwa ?
(Zole—Ismaeli ti Izaki)
- Bamama na bo banani ?
(Ismaeli vandaka mwana ya sielo ya Sara zina ya Agare. Ismaeli mwana ya ntete, kansi mwana ya makwela ve. Izaki vandaka mwana ya zole, mwana ya Abrahami ti nkento na yandi Sara.)
- Nani mwana ya Nzambi zolaka sadila sambu na kutindila beto Mesia Mvulusi ?
(Izaki, mwana ya makwela ya Abrahami ti Sara.)
- Sambu na nki fami kulaka Ismaeli ?
(Sambu yandi sekaka Izaki, ti yo pesaka Sara kiese ve.)
- Ata bo kulaka Ismaeli, Nzambi sadisaka yandi nki mutindu ?
(Yandi songaka mama ti yandi masa, Yandi vandaka ti bo, Yandi silaka nde Ismaeli ta buta bana mingi ti kuma dikanda ya nene.)

LESO YA BUBU YAI:

◎ Kikuma ya leso yai :

Na nsuka ya leso yai, bana ta zaba nde Nzambi ke na kiese kana beto kwikila Yandi ti lemfuka na Yandi, ata beto bakisa ve nki Yandi ke sala. Yo yina, bana ta tula ngolo kukwila Yandi ti kulemfuka na Yandi na luzingu na bo.

◀ Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai :

Kizitu Yonso

Masumu na Mono me Kwenda
Na Kati ya Yesu

♥ Verse ya Kulonguka :

...Yesu nde : "... Kiese na bantu yina ke waka nsangu ya Nzambi ti ke landaka yo." Luka 11 :28

⇒ Kuyantika leso :

Tata Ntumine vandaka na boma. Yandi vandaka na bana zole ya luzolo. Maladi ya ngolo kwisaka na zno na yandi, ti mwana mosi fwaka. Me bikala ntangu fioti, yandi monaka nde mwana ya zole mpi zwaka maladi kaka kiteso mosi. Keti yandi mpi ta fwa ? Keti Tata Ntumine ta bikala na muntu ve na fami na yandi ?

Yo fweti vanda nde Tata Abrahami vandaka na boma ndambu bonso yo. Yandi me kinga bamvula mingi na kuzwa bana. Na nima, yandi zwaka bana zole. Mosi ya bo, Ismaeli, Yandi me kula. Yandi zabaka diaka ve mwana yina vandaka wapi.

Ntangu yai, Nzambi tesaka lukwikilu na yandi. Yandi lombaka Abrahami kusala mambu mosi ya boma.

❖ Malongi ya nene ya leso na banti 4 :

72.1 Nzambi lombaka Abrahami kupesa mwana na yandi Izaki bonso makabu. Ebuna, Abrahami yilamaka ti yantikaka kusala mpila ya Nzambi lombaka.

📘 Tangila bana : Kuyantika 22 :1-3

1 ...Nzambi kwisaka kumeka Abrahami. Yandi bingaka yandi nde : « Abrahami ! » Abrahami vutulaka nde : « E, Mfumu, mono yandi yai. »

2 Nzambi nde : « Baka mwana na nge Izaki, mwana yai mosi kaka ya nge ke na yandi, ya nge ke zolaka mingi...na zulu ya ngumba ya Mono ta songa nge. Nge fweti pesa Mono yandi bonso makabu... »

3 Na kilumbu landaka na suka-suka yonso, Abrahami zengaka ndambu ya nkuni sambu na kuyoka makabu. Yandi bakaka mpunda...Yandi

bakaka mpi Izaki ti bantu zole na yandi ya kisalu. Ebuna yandi simbaka nzila...

72.2 Yandi songaka bantu ya kisalu nde bo bikala.
Yandi ti mwana, bo zole ta kwenda, ti bo zole ta vutuka. Ebuna yandi kwendaka. Yandi kwikilaka nde, kana yandi fweti pesa Izaki makabu, Nzambi ta tedimisa yandi na lufwa.

 Tangila bana : Kuyantika 22 :5, Ba-ebreo 11 : 19, Kuyantika 22:6-8

Kuyantika 22 :5 Ebuna yandi tubaka na bantu na yandi ya kisalu nde : « Beno bika awa ti mpunda. Mono ti mwana, beto me kwenda kusamba Nzambi kuna na ngumba. Na nima, beto ta kwisa kuvutuka. »

Baebreo 11 :19 Abrahami banzaka nde Nzambi vandaka na kiyeka ya kuvutula diaka moyo na Izaki. Ebuna yandi bakaka Izaki bonso nde Izaki me telama na lufwa, me baka diaka moyo. »

 Tangila bana : Kuyantika 22 :6-8

6 Abrahami pesaka Izaki bankuni na kunata. Yandi mosi Abrahami nataka tiya ti mbele...

7 Ntama ve Izaki yulaka nde: « ... Papa, ...beto ke na tiya ti bankuni, kansi wapi mwana-dimeme ya beto ta pesa makabu ?

8 Abrahami nde : « Nzambi Yandi mosi ta pesa yo. »...

 Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

72.3 Abrahami kwisaka penepene na kufwa mwana na yandi Izaki bonso makabu. Kansi wanzio kangaka yandi nzila ti songaka makabu Nzambi me pesa.

 Tangila bana : Kuyantika 22 :9-13

9 ...Abrahami tungaka mesa-kimenga. Yandi tulaka bankuni na zulu. Yandi bakaka mwana na yandi Izaki. Yandi kangaka yandi bansinga. Ebuna yandi tulaka yandi na zulu ya mesa-kimenga.

10 ...yandi bakaka mbele sambu na kufwa yandi. 11 Kansi Abrahami waka ndinga ya wanzio ya Mfumu Nzambi na zulu ke binga nde : "Abrahami ! Abrahami !" Abrahami nde: "E, mono yandi yai."

12 Wanzio nde : "Kusimba mwana ve, kusala yandi ata kima ve ! Mono me zaba ntangu yai nde ya kieleka nge ke lemfukilaka Nzambi, sambu mwana na nge yai mosi kaka ya nge ke na yandi, nge me buya ve kupesa yandi makabu na Nzambi."

13 Ntangu Abrahami talaka ndambu na ndambu, yandi monaka mwana-dimeme ya bakala me kangama na bibongo ya mwa-nti. Yandi kwendaka kusimba yo. Ebuna na kisika ya mwana na yandi, yandi yingisaka mwana-dimeme yina...

 Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

72.4. Yo yina, Abrahami pesaka sika yina zina "Yawe-Yire," disongidila nde 'Nzambi ke pesaka.'
Ebuna Nzambi sakumunaka Abrahami mingi diaka. Na nsuka, Abrahami ti Izaki vutukaka na bantu ya kisalu diaka, mutindu bo tubaka.

 Tangila bana : Kuyantika 22 :14-19a

14 Abrahami pesaka kisika yina zina Yawe-Yire, disongidila nde 'Mfumu Nzambi ke pesaka'...

15-16 Wanzio ya Mfumu Nzambi bingaka Abrahami diaka nde : "Mfumu Nzambi ke tuba nde : 'Mono ke zenga na zina na Mono mosi nde Mono ta sakumuna nge mingi ...sambu

nge lemfukilaka Mono. »

*19a Abrahami vutukaka. Yandi kwendaka
kukuta bantu na yandi ya kisalu... .*

? **Kuyula bana :**

**¶ Bana lenda sala kusonga nki me
salama :**

◀ Bana yimba ti kina :

Kusolula kaka ti bana ya me yela (kana ntangu lunga) :

Bamusilman (balandi ya religio ya Islam), bo tuba nde Nzambi bingaka Abrahami kupesa mwana na yandi Ismaeli makabu. Bo sala fete ya bo binga "Eid-Al-Adha" na ngonda ya nana to uvwa sambu na kubambuka mambu yina.

Sambu na nki yo kele mfunu nde mwana ya Abrahami yindulaka kupesa, yandi kuvanda ve Ismaeli, kansi yandi kuvanda kaka Izaki ?

[Moniteur, NB : Kuwa mabanza ya bana.] Baraison zole kele mfunu :

1. Bible ke tuba nde Abrahami kulaka Ismaeli, ti yo vandaka Izaki ya Nzambi songaka Abrahami kupesa makabu. Yo kele kestio ya kiyeka ya Bible na yonso ya me sonikaka kuna.
2. Ata Ismaeli vandaka mwana ya ntete, yandi vandaka ve mwana ya makwela, ti yandi vandaka ve mwana ya nsilulu. Mwana ya nsilulu vandaka mwana ya ta tunga dikanda Israele, dikanda ya ta pesa beto Bible ti Mvulusi.

Beto me mona dezia nde kimpala vandaka na ntima ya Ismaeli. Keti beno banza nde yo kitaka ntangu Abrahami kulaka Ismaeli ? Ikle ve. Yo yelaka, ti yo kumaka kima mosi ya ngolo. Yo kumaka baze ya bampasi mingi ya ke landa tii bubuyai. Kimpala yina ikele baze ya mpila ya Bamusilman me balula-balula histoire yai.)

yingisa beto. Yandi fwaka na sika na beto, mwana-dimeme ya kitoko ya Nzambi ndimaka bonso makabu sambu na masumu na beto.

Yindula kulemfuka ya Abrahami. Yandi vandaka muntu. Yandi bakisaka ve yonso ya Nzambi vandaka kusala. Beto kele bantu mpi, ti Nzambi ikele Nzambi. Beto bantu lenda bakisa ve bampila yonso ya Nzambi ke salaka. Nzambi zaba yo, kansi Yandi zola bantu na Yandi kuzinga na lukwikilu. Yandi zola beto kulemfuka na Yandi na kiese, ata beto bakisa ve yonso ya Yandi me tuba.

✋ Devoir sambu na bana ya me yamba Yesu dezia :

Nge mukristo, keti nge ikele nswalu kulemfuka na Nzambi ? Keti nge ke lemfukaka na ndinga na Yandi, ata nge bakisa yonso ve ? Mvutu na bakestio yina ke songa pwelele kana nge kwikila Yandi.

Devoir mono ke pesa beno bakristo mposo yai, yo yai : Kutanga ndambu ya ndinga ya Nzambi konso lumbu, ti tula ngolo kulemfuka na yonso ya nge tanga.

✚ Kubinga bana ya me yamba Yesu ntete ve :

Kansi nge, mbala ya nkaka nge me kuma mukristo ntete ve. Kulemfuka ya ntete na nge, yo fweti vanda kabalula ntima, kuyamba Yesu Kristo, mwana ya Nzambi, bonso Mvulusi na nge. Keti nge ta kwisa na Yandi bubuyai ? Yandi fwaka na sika ya nge. Tula yandi ntima, ebuna nge ta guluka bubuyai.

== NSUKA YA LESO 72

>|< Kumanisa leso :

Nzambi salaka mambu yai na bilumbu ya ntama sambu na kusonga nde, lumbu mosi, Yandi ta tinda Mwana na yandi ya luzolo, Yesu Kristo. Beto zolaka kufwa sambu na masumu na beto, kansi Yesu me

Leso 72

Kiese na bantu yina ke waka nsangu ya Nzambi

ti ke landaka yo.

Luka 11 :28

Sambu na kumona baleso ya nkaka bonso yai ya dibundu na nge lenda sadila, tala site yai :
www.teachingforafrica.com, un site des « Ministères pour Chaque Enfant »

Leso 73. Izaki kwelaka Rebeka.

Kuyantika 24 :1-67

← REVISIO :

Twadisa bana kutuba diaka leso ya 'Abrahami ke pesa Izaki' na nkufi. Mwana mosi lenda yantika, mwana ya nkaka kulanda, tii na nsuka.

LESO YA BUBU YAI :

◎ Kikuma ya leso yai :

Na nsuka ya leso yai, bana ta bakisa nde makwela ikele mambu mosi ya mfunu. Yo yina, bo ta lomba Nzambi mingi kutwadisa beto na mambu yina, na mpila nde kana ntangu kukwela kulunga, konso muntu baka nkento to bakala ya mukristo.

↖ Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai :

Mfumu Zaba Nzila na Mono
Mukristo Kwela Kaka Mukristo
Nzambi Kuwa na Suka

♥ Verse ya kulonguka :

14 Beno kwenda kuvukana ve ti bamimpani,
sambu mambu ya mutindu yina lenda salama ve.
Nki mutindu mbote lenda vukana ti mbi ? Nki
mutindu mwini lenda vukana ti mpimpa ?
15 Nki mutindu Kristo lenda vukana ti Satana ? To
nki mutindu mukristo lenda vukana ti mumpani ?
2 Korinto 6 :14-15

⇒ Kuyantika leso :

Longi mosi pesaka bana devoir kusonika nki mutindu bakala to nkento bo ta sosa kukwela. Bankento sonikaka nde bakala na bo fweti vanda na luse ti nitu ya mbote, yandi fweti vanda na kikesa, yandi fweti zola bo mingi, yandi fweti vanda na mabanza kubaka nkento mosi kaka. Babakala tubaka nde nkento na bo fweti zaba kusala ngolo, kubuta bana, ti vanda na luse ya kiese.

Kansi ata mwana mosi ve tubaka mambu ya me luta mfunu. Bible ke songa nde na kati ya beto bakristo, mukristo fweti kwela kaka mukristo. Kana

mukristo kwela mukristo, bo lenda kutambula nzila mosi na mambu ya kimpeve.

Bubuyai beto ta mona mpila Abrahami sosaka nkento ya lukwikilu sambu na mwana na yandi Izaki. Kuyantika kapu 24.

⇒ Malungi ya nene ya leso na banti 4 :

73.1 Abrahami tindaka sielo na yandi kusosila Izaki nkento ya wilaka Nzambi boma. Sielo mpi lombaka Nzambi kutwadisa yandi.

→ Tangila bana : Kuyantika 24 :2-14

2. *Ntangu yai, Abrahami bingaka muntu na yandi ya kisalu... Abrahami tubaka na yandi nde...*

3 ...*zenga na meso ya Mfumu Nzambi yina salaka zulu ti ntoto, nde nge ta bakila mwana na mono Izaki nkento ve awa na nsi ya Kanana...*

4 *Kansi nge fweti vutuka tii na ntoto na mono. Ebuna ko kuna, nge ta sosila Izaki nkento na dikanda na mono."*

7 *Mfumu Nzambi .... silaka mono nde Yandi ta pesa ntoto yai na bana na mono. Yandi ...ta tinda wanzio sambu na kusadisa nge kusosila mwana na mono nkento.*

10 *Ebuna sielo yina bakaka bashamo 10 ya mfumu na yandi, ebuna yandi simbaka nzila ya kwenda na bwala...*

11 *Ntangu yandi kumaka penepene na bwala yina, yandi vandisaka bambisi na ntoto na kisika ya bo ke baka masa. Yandi kumaka na nkokila, ntangu bankento ke kwisaka kubaka masa.*

12 *Ntangu yai, sielo sambaka Nzambi nde : « Mfumu Nzambi...sadisa mono bubu yai kulungisa mambu ya Nge tubaka na Abrahami.*

14 *Mono ta tuba na mwana-nkento mosi nde, 'Pardo, tulula dibungu na nge sambu mono*

nwa masa.' Kana yandi pesa mono masa ya kunwa ti yandi tuba nde : 'Mono ke pesa mpi bambisi na nge masa ya kunwa', mpidina mono ta zaba nde Nge me lungisa mambu ya Nge tubaka na mfumu na mono Abrahami."

Kutanga ntendula yai:

Bantu ya Kanana sika ya Abrahami zingaka, bo vandaka bantu ya buyaka Nzambi. Yo sambaka biteki ya bo mosi salaka, ti bo salaka mambu mingi ya lungaka ve na meso ya Nzambi. Yo yina, mpila vandaka ve kusosila Izaki nkento na kati ya bantu yina. Abrahami zabaka nde na kati ya dikanda na yandi, nkento ya kwikilaka Nzambi ta monika.

? **Kuyula bana :**

¶ **Bana lenda sala kusonga nki me salama :**

↖ **Bana yimba ti kina :**

73.2. Na ntwala sielo manisaka kusamba, Rebeka kwisaka ti salaka mpila ya yandi me lomba Nzambi. Sielo pesaka Rebeka bim ya kitoko, ti Rebeka yambaka yandi kukwisa kutana ti fami na nzo.

¶ **Tangila bana :** Kuyantika 24 :15-21

15 *Ntangu yandi me manisa kusamba ntete ve, Rebeka mpi kukumaka na dibungu ya masa na zulu ya mapeka. . . . .*

16 *Rebeka vandaka kitoko mingi. Yandi mpi vandaka me zaba ntete bakala ve. . .*

17 *Muntu ya Abrahami kwendaka ntinu sambu na kukutana na Rebeka. Yandi songaka yandi nde : "Pardo, kana nge zola, pesa mono masa ya kunwa."*

18 *Rebeka tubaka nde: "Mambu ve », ebuna nswalu yandi tululaka dibungu, yandi pesaka yandi masa.*

19 *Ntangu yandi me nwa imene, Rebeka tubaka nde : « Mono ke pesa mpi bambisi na nge masa ya kunwa. Bika bo nwa mutindu bo zola. »*

21 *Muntu ya Abrahami ...vandaka kutuba na*

nsi ya ntima nde : « Keti Mfumu Nzambi me sadisa mono to ve ? »

? **Kuyula bana :**

¶ **Bana lenda sala kusonga nki me salama :**

↖ **Bana yimba ti kina :**

73.3 Sielo vutulaka Nzambi matondo, ti fami ndimaka nde Rebeka kwela Izaki. Rebeka mpi ndimaka.

¶ **Tangila bana :** Kuyantika 24 : 26-27, 50-58

26-27 Ebuna sielo ya Abrahami fukamaka. Yandi sambaka Mfumu Nzambi nde : Mfumu Nzambi...lukumu na Nge, sambu Nge me lungisa mambu yonso ya Nge tubaka na Abrahami...

50 Labani (mpangi ya Rebeka) ti Betuele (tata na yandi) vutulaka nde : "Mambu yai me katuka na Mfumu Nzambi Yandi mosi. Beto ke na kima ve kutuba.

51 Rebeka yandi yai. Baka yandi, beno kwenda. Yandi kuma nkento ya mwana ya mfumu na nge mutindu Mfumu Nzambi Yandi mosi me tuba."

52 Ntangu muntu ya Abrahami waka mambu yai, yandi fukamaka ilungi na ntoto. Yandi sambaka Mfumu Nzambi.

53 Ebuna yandi basisaka bilele ti bima-makutu ya bo salaka na arza ti wolo. Yandi pesaka yo na Rebeka. Yandi basisaka mpi bima ya nkaka ya ntalu. Yandi pesaka yo kado na mpangi ti na mama ya Rebeka.

57 Ebuna bo nde, "Vingila, beto binga mwana-nkento, beto yula yandi kana yandi ke banza nki."

58 Bo bingaka Rebeka. Bo yulaka yandi nde: "Nge zola kwenda na muntu yai ?" Rebeka ndimaka nde : "E, mono me zola."

❓ **Kuyula bana :**

�� **Bana lenda sala kusonga nki me salama :**

߱ **Bana yimba ti kina :**

73.4 Yo yina, bo sakumunaka Rebeka, ti yandi kwendaka ti sielo ya Abrahami. Yandi kumaka nkento ya Izaki, ti Izaki zolaka yandi mingi.

📖 **Tangila bana :** Kuyantika 24 :60, 67

60 Bo sakumunaka Rebeka nde : "Nge mpangi...bika nge kuma mama ya bantu mingi-mingi..."

67 Izaki nataka Rebeka na nzo ya ntenta. Rebeka kumaka nkento na yandi. Izaki vandaka kuzola Rebeka mingi . . . .

❓ **Kuyula bana :**

�� **Bana lenda sala kusonga nki me salama :**

߱ **Bana yimba ti kina :**

>|< Kumanisa leso :

Makwela ikele mambu mosi ya mfunu na luzingu ya muntu. Nzambi me songa beto bakristo nde beto fweti kwela kaka mukristo ya nkaka. Kana beto lomba Yandi kutwadisa beto, Yandi ta pesa beto muntu ya mbote, na ntangu mpi ya mbote. Kana beto lomba Yandi kutwadisa beto na mpila beto ikele ti babakala to ti bankento na ntwala beto kwela, Yandi mpi ta sala yo.

👉 **Devoir sambu na bana ya me yamba Yesu dezia :**

Mono zaba nde beno ke kwelaka ve mbasi. Beno kele na bamvula na ntwala beno yantika kuyindula yo. Kansi beno lenda yantika ntangu yai kusosa lusadisu ya Nzambi na mambu yina. Devoir mono ke pesa beno bakristo na mposo yai, yo yai : kuyantika kusamba nde Nzambi twadisa na mambu ya makwela na beno.

✚ **Kubinga bana ya me yamba Yesu ntete ve.**

Na kati na beno, kana bantu ya nkaka me yamba Yesu ntete ve, beno fweti kinga diaka ve. Bonso Nzambi sadisaka Abrahami ti Izaki na mambu ya makwela ya Izaki, Yandi ta sadisa nge mpi na mambu na mpulusu, na mambu ya ndolula ya masumu na nge. Nge lenda kuma mukristo bubuyai. Nge lenda kuma mukristo kaka na sika nge ikele. Kaka binga zina na Yandi. Songa Yandi nde nge ke balula ntima sesepiyai. Lomba Yandi kulolula nge, ebuna yangalala na mpulusu ya nene ya Yandi me pesa nge.

Kana nge me kuma mukristo bubuyai, songa mono na nima ya ecodim. Mono ta vanda na kiese, ti mono ta samba ti nge.

== NSUKA YA LESO 73

Leso 73

***14 Beno kwenda kuvukana ve ti
bamimpani, sambu mambu ya
mutindu yina lenda salama ve.***

***Nki mutindu mbote lenda vukana ti
mbi ?***

***Nki mutindu mwini
lenda vukana ti
mpimpa ?***

***15 Nki mutindu Kristo
lenda vukana ti Satana ?***

***To nki mutindu mukristo lenda
vukana ti mumpani ?***

2 Korinto 6 :14-15

Leso 74. Rebeka butaka Ezau ti Yakobi, ti Yakobi sumbaka nswya ya kimbuta ya Ezau.

Kuyantika 25 :20-34

☞ REVISIO :

Nki mutindu Izaki bakaka nkento ? [Moniteur, bana lenda songa na nkufi mambu ya nene ya les me luta.]

LESO YA BUBU YAI :

◎ Kikuma ya lesy yai :

Leso yai ta longa ngindu ya « conséquences , suites, to résultats ». Bonso Galatia 6 :7 ke songa beto, yo kele mambu ya fweti landa mpila muntu me sola, me tuba, to me sala. Yo kele bonso bambuma ya mpila ya muntu me sala. Sambu na yo, bana ta yantika kuyindula ve kaka kiese na minute yina, kansi bo ta yindula mpi mambu ya fweti landa, kana ya mbote to ya mbi.

☛ Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesy yai :

Bi-bi-la ! (Vs. 1)

Mfumu Zaba Nzila na Mono

Mwini na Mono

♥ Verse ya kulonguka :

Beno kudikusa ve. Bo ke sekaka Nzambi ve. Muntu ke katulaka bambuma ya yandi me kunaka.

Galatia 6 :7

⇒ Kuyantika lesy :

Mono ta songa beno bahistoire tatu ya nkufi. Beno kuwa mbote, ebuna na nima, beno ta songa mono nki kele kiteso mosi na kati ya bana yai 3.

Histoire ya ntete :

Mwana zina ya Samba vandaka na devoir ya longi me pesa yandi, kansi yandi zolaka ve kusala yo. Na ntima, yandi zolaka kusakana na football. Yo yina,

yandiakanaka lumbu ya mvimba. Na ntangu ya longi lombaka bana kupesa devoir bo me sala, Samba vandaka na kima ve kupesa.

Histoire ya zole :

Kali vandaka nkento ya kitoko. Mbala mingi, bana babakala zolaka kusakana na yandi. Lumbu mosi, bakala zina ya Tino songaka Kali nde, "Nge nkento kuluta kitoko na ntoto ya mvimba. Mono zola nge mingi. Lumbu mosi, mono zola kukwela nge. Kali kwendaka kulala na Tino bonso bakala na yandi. Na nima ntangu fioti, yandi monaka nde yandi me baka divumu. Kansi Tino vandaka na mpila kukwela yandi ve, sambu bo yonso zole vandaka kaka bana ya nzo-nkanda.

Histoire ya tatu :

Mwana zina ya Mambu zabaka nde mama me longa yandi kuyobisa maboko na ntwala ya kudia. Yandi zabaka nde kana yandi yobisaka maboko, bamikrobi ya mbi lenda kota nitu na yandi mingi ve. Kansi yandi zolaka kumanisa kudia nswalu, sambu yandi kwenda diaka kusakana na banduku na yandi. Yandi yobisaka ve maboko na yandi. Na nima ndambu bilumbu, yandi yantikaka kubela. Yandi vandaka na ngolo diaka ve kusakana na banduku na yandi.

Nki mambu vandaka kiteso mosi ya bo yonso tatu ? [Moniteur, mvutu beto ke sosa kele nde bo yonso tatu, bo yindulaka ve mbote-mbote nki lenda landa mpila bo salaka]

Na lesy na beto ya Bible ya beto ke landa na mukanda ya Kuyantika, mwana mosi Ezai salaka na mpila ya pesaka yandi kiese ntangu fioti, kansi na nima, yo pesaka mawa ntangu mingi. Kuyantika 25:20.

████ Malongi ya nene ya lesy na banti 4 :

74.1. Na nima ya lombilu, Rebeka butaka mapasa—bana ya bakala. Nzambi tubaka nde bambuta ya makanda zole vandaka kunwana na divumu, ti bo ta landa kaka kunwana.

 Tangila bana : Kuyantika 25 : 20-23

20 Izaki vandaka me kuma bamvula 40 ntangu yandi kwelaka Rebeka...

21 Rebeka, nkento ya Izaki, vandaka na bana ve. Yo yina, Izaki sambaka Mfumu Nzambi nde Yandi pesa bo mwana. Mfumu Nzambi waka bisambu na yandi. Ebuna Rebeka bakaka divumu.

22 Ntangu bana-mapasa vandaka kunwana na kati ya divumu ya Rebeka...Yandi sambaka Mfumu Nzambi sambu na mambu yai.

23 Mfumu Nzambi tubilaka yandi nde : « Makanda zole ya bantu kele mwamu na divumu na nge. Nge ta buta bana zole. Bana yango ta zolanaka ve bo na bo...Dikanda ...ya mbuta ta sadilaka dikanda ya leki.”

 Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

74.2. Rebeka butaka mapasa Ezau ti Yakobi, ti bo vandaka ya diswaswanu mingi. Tata Izaki zolaka Ezau, sambu yandi muzombi, kansi Mama Rebeka zolaka Yakobi sambu yandi munti ya bwala.

 Tangila bana : Kuyantika 25 : 24-28

24 Bilumbu ya kubuta lungaka, ebuna Rebeka butaka bana-mapasa.

25 Mwana ya ntete vandaka na nsuki ya mbwaki, nitu na yandi kufuluka na mika mingi, bonso mukanda ya mbisi. Bo pesaka yandi zina Ezau.

26 Mwana ya zole...bo pesaka yandi zina Yakobi. Ntangu bana yina butukaka, Izaki vandaka me kuma bamvula 60.

27 Bana ya Izaki yelaka. Ezau kumaka muntu ya ngolo kuzomba bambisi... Kansi Yakobi vandaka ...kubikala kaka na bwala.

28 Izaki vandaka kuzola Ezau mingi sambu yandi vandaka kumona kiese na kudia bambisi ya Ezau vandaka kunatila yandi. Kansi Rebeka vandaka kuzola mingi Yakobi.

 Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

74.3 Kilumbu mosi, Ezau vandaka nzala mingi. Yakobi vandaka kulamba, ebuna yandi lombaka Yakobi kupesa yandi madia. Yo yina, Yakobi lombaka yandi kutekila yandi nswa ya kimbuta na yandi, ti Ezau ndimaka.

 Tangila bana : Kuyantika 25 : 29-33

29 Kilumbu mosi Yakobi vandaka kulamba supu. Ezau katukaka na nseke kuna ya yandi kwendaka kuzomba bambisi... Yandi vandaka me lemba mingi.

30 Ebuna yandi tubaka na Yakobi nde : “Mono ke wa nzala mingi. Pesa mono ndambu ya supu yai... mono dia.”...

31 Kansi Yokobi nde : “Mono ke pesa nge supu yai kana nge tekila mono kimbuta na nge.”

32 Ezau nde : “Mambu ve, mono ke fwa na nzala. Nki mfunu ya kimbuta na mono ?”

33 Yakobi nde : “Zenga ntete Nzambi nde nge me pesa mono nswa ya kimbuta na nge. » Ezau zengaka Nzambi. Yandi tekaka kimbuta na yandi na Yakobi.

 Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

74.4. Ezau zolaka madia ya yandi lenda kudia kaka ntangu yina. Yandi monaka yo kuluta mfunu, kansi kimbuta na yandi mfunu mingi ve.

Yo yina, yandi tekaka kimbuta na yandi na leki na yandi.

 Tangila bana : Kuyantika 25 :34

34 Ebuna Yakobi pesaka yandi ndambu ya mampa ti supu ya madeso. Ezau diaka imene, ebuna yandi kwendaka. Mutindu yo yai, Ezau buyaka kimbuta na yandi. Yandi monaka yo bonso kima ya mpamba.

 Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

>|< Kumanisa lesò :

Ezau vandaka mbuta sambu yandi basikaka ntete na divumu ya mama. Bonso mbuta, yandi vandaka na nswa, na nima ya lufwa ya tata, kubaka bima na yandi mbala zole. Mbandu, kana bana zole vandaka, bo ta kabisa bima ya tata na bandambu tatu. Mbuta ta baka bandambu zole, ti leki ta baka kaka ndambu mosi. Na kati ya kimbuta mpi, lusakumunu ya tata vandaka. Na lukanu ya Nzambi, muntu ya vandaka mbuta, yandi ta kuma mbuta ya Mesia-Mvulusi ya Nzambi me silaka, mpi.

Nani vandaka mbuta ? (Ee, Ezau basikaka ntete.) Na nswa ya dikanda na yandi, yandi fweti baka lusakumunu yina yonso. Kansi yandi tekaka yo sambu na dilonga mosi ya madeso. Mpudina yandi mpi vilaka mpila kukuma mbuta ya Mesia-Mvulusi na beto, Yesu Kristo.) Dilonga ya madia ya Yakobi, yo vandaka ntalu miiingi !

Yai songaka mpi nde Ezau monaka mambu ya Nzambi mfunu mingi ve. Yandi mpi pesaka mabanza yina na bana na yandi. Yo yina, bo kumaka dikanda mosi ya monaka Nzambi mfunu mingi ve. Mawa na mawa ! Nki pri ya nene Ezau pesaka sambu na kiese ya ntangu fioti !

 Devoir sambu na bana ya me yamba Yesu dezia :

Beno ya tuba nde beno kele bakristo, ntangu beno

ke zenga kana kusala yai, to kusala yina, keti beno ke yindula nki ta landa mambu ya beno me zenga ?

Beno bambuka bana 3 ya beto waka bahistoire na bo na luyantiku ya lesò ?

Samba solaka kubula futball na ntangu ya yandi fweti sala devoir. Nki yandi banzaka ta landa ?

Yandi fweti bakisa nde yandi ta konda devoir kupesa longi na yandi.

Kali salaka bizumba ti bakala Tino. Kiese na yo vandaka kaka ntangu ya fioti. Nki yandi banzaka ta landa ? Ket i yandi bakisaka ve nde yina kele mpila Nzambi me pesa bankento kubaka divumu ?

Mambu zabaka nde yandi fweti yobisa maboko, kansi yandi yindulaka kaka kiese ya kusakana na banduku ntangu fioti. Ket i yandi kwikilaka ve ndinga ya mama nde maladi ke landa kana beto ke yobisa ve maboko ? Kiese ya kusakana vandaka ndambu ya lumbu mosi. Mawa ya maladi vandaka bilumbu mingi.

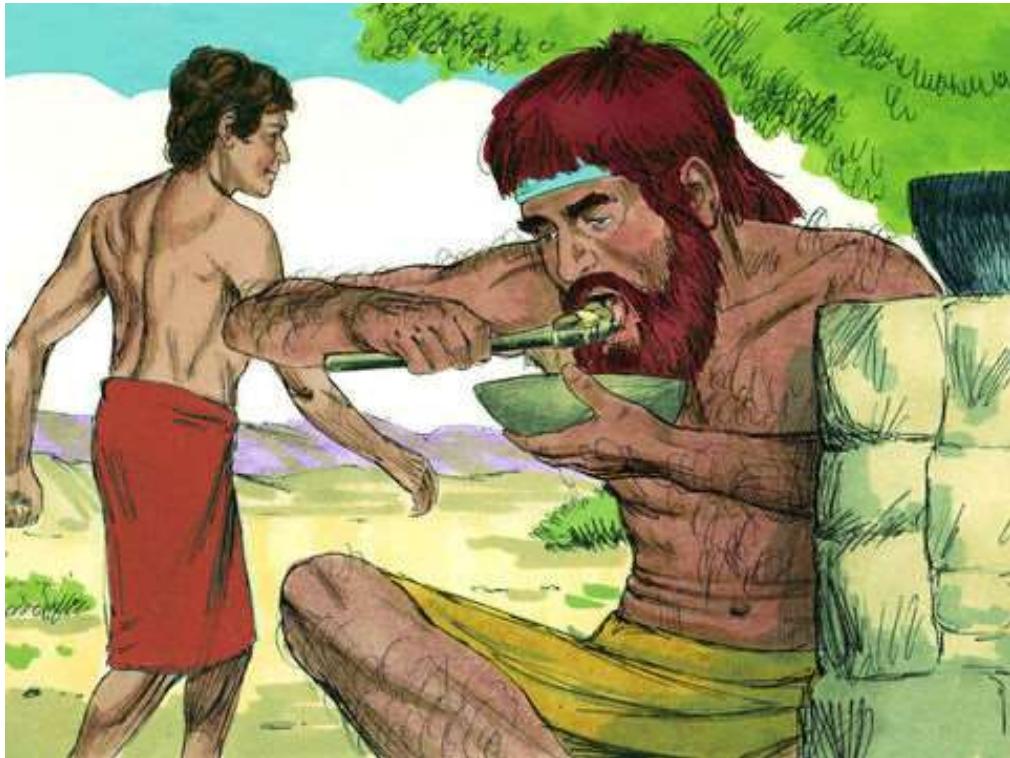
Devoir mono ke pesa beno bakristo na mposo yai, yo yai : Konso mambu ya nge sala, yindula nki ta landa yo. Sala na mpila nde, mambu ya ta landa, yo ta vanda kiese.

 Kubinga bana ya me yamba Yesu ntete ve :

Awa na kati na beno mpi, mbala ya nkaka ikele bana ya me yamba Yesu ntete ve. Beno me balula ntima ve sambu na kukuma mukristo. Kana nge yamba Yandi ve, nki ta landa na lufwa na nge ? Yo ta vanda ve kiese mvu ya mvu ti Yesu Kristo na zulu. Nge me zenga nde nge ke na mfunu na Yandi ve. Kaka mawa mvu ya mvu na bilungi ke kinga nge. Kansi, kana nge ta balula ntima bubuyai, kiese ya zulu lenda vanda na nge, mpi. Ket i nge ta zenga mambu sambu na Yesu bubuyai ? Ket i nge ta kuna madeso na nge na bilanga ya Yesu ? Kana nge ke na mfunu ya lusadisu na mambu yina, kwisa na mono na nima ya ecodim bubuyai. Songa mono nde, "Mono zola yamba Yesu." Mono ta vanda na kiese kusadisa nge.   == NSUKA YA LESO 74

Leso 74

Ezau tekilaka Yakobi nswa ya kimbuta ya fami. Pri na yo ? Kaka dilonga mosi ya supu ya madesu !

*Beno
kudikusa
ve.
Bo ke
sekaka*

Nzambi ve.

*Muntu ke katulaka bambuma
ya yandi me kunaka.*

Galatia 6 :7

Leso 75. Izaki tubaka luvunu—bonso tata na yandi salaka ntete.

Kuyantika 26 :1-10

↖ REVISIO :

- Na nsuka ya leso me luta, nani vandaka na kimbuta ya fami ya Izaki ?
(Yakobi)
- Ezau butukaka ntete, ebuna Yakobi bakaka kimbuta nki mutindu ?
(Ezau ndimaka kutekila yandi kimbuta ya fami, sambu yandi kupesa Ezau supu ya madesu ntangu Ezau vandaka na kuwa nzala.)
- Na ntima na nge, nge mona Ezau nki mutindu ? Yakobi nki mutindu ?
[Moniteur, bana lenda pesa mabanza na bo.] (Sambu na mono, mono mona Ezau bonso muntu ya ke yindula mambu ya Nzambi mingi ve, ya ke tanga yo bonso mambu mosi ya mfunu ve. Mono ke mona Yakobi bonso muntu ya zola simba okazio, yandi kudipusa na ntwala yandi mosi.)

LESO YA BUBU YAI :

◎ Kikuma ya leso yai :

Na nsuka ya leso yai, bana ta bakisa nde, bantu ya nkaka konso ntangu ke landa mbandu na bo, mpila bo ke sala, kana yo kele mbote to mbi. Yo yina, bo ta tula ngolo kusala mbote, sambu bo vanda mbandu ya mbote ya bantu ya nkaka lenda landa.

↖ Bankunga ya kwenda nzila mosi ti leso yai :

Landa, Mo' Ta Landa Nge, Mfumu
Mfumu Zaba Nzila na Mono
O, Luvunu Yambula

♥ Verse ya kulonguka :

(Yesu nde :) *Mono me songa beno mbandu,*
sambu beno sala mutindu Mono me sala beno.
Yoane 13 :15

⇒ Kuyantika leso :

Tata ya Sali vandaka na makasi mingi sambu Sali me vwenza Nzambi. Tata tubaka na ndinga mosi ya ngolo. Luse na yandi balulaka mutindu ya nkaka.
« Nge lenda ve vwenza Nzambi mutindu yina ! »
Tata tubaka. « Nzambi zola yina ve ! Yina ikele ve mpila ya kutuba. Sambu na nki nge ta tuba mutindu yina ? »

Sali vandaka pima. 'Keti yandi lenda tuba yo ?'
yandi yindulaka.

« Mono yulaka nge kestio, » tata tubaka.

Sali talaka tata. Yandi yantikaka kutuba, malembe, malembe. « Mono ke mona nge tuba mutindu yina, » Sali tubaka. « Mono zolaka kuvanda bonso nge. »

Tata zabaka ve nki kutuba. Yandi bakisaka nde yandi lenda ve pesa ndola na Sali na mambu ya yandi mpi vandaka kusala. Yandi monaka nsoni nde mwana na yandi me landa yandi na mpila ya mbi. Yandi bakisaka nde mbandu na yandi vandaka mfunu mingi sambu na mwana na yandi.

Na baleso ya nkaka ya Bible, beto me mona dezia nde, Tata ya Izaki, Papa Abrahami, tubaka luvunu, nkento na yandi vandaka nani. [Kuyantika kapu 12]

Izaki vandaka me butuka ntete ve ntangu Abrahami tubaka luvunu yina. Kansi mbala ya nkaka bo solulaka na fami, mutindu beto ke solula mambu ya beto me sala. Izaki waka mpila tata kusaka Mfumu ya Ezipte, ti yo pesaka yandi mbandu. Na leso yai, beto ta mona nki mutindu mbandu ya tata salaka na Izaki. Kuyantika kapu 26.

Malongi ya nene ya lesos na banti 4 :

75.1. Nzambi monikaka na Izaki kusonga yandi nde Yandi ta vanda ti yandi ti sakumuna yandi. Yandi kwenda ve na Ezipte, kansi kubikala na nsi ya Kanana.

 1 Nzala ya nkaka kotaka na ntoto bonso nzala ya vandaka na ntangu ya Abrahami. Ebuna Izaki kwendaka na ...mfumu ya nsi ya Filistia...

2 Mfumu Nzambi kwisaka kumonika na Izaki. Yandi songaka yandi nde : "...kwenda na Ezipte ve... Bikala na ntoto yai ya Mono me songa nge..."

3 ...Mono ta vanda na nge. Mono ta sakumuna nge. Mono ke pesa bantoto yai yonso na maboko na nge ti ya bana na nge. Mono ta lungisa nsilulu Mono silaka tata na nge Abrahami.

4 Mono ta pesa nge dikanda ya bantu mingi... bonso bambwetete na zulu. ...Mono ta pesa bo bantoto yai yonso.

5 Mono ta sadisaka nge sambu Abrahami lemukilaka Mono...

? Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

75.2 Izaki kusaka babakala ya bwala yina Rebeka vandaka nani ti yandi.

 Tangila bana : Kuyantika 26 : 7-7

7 Babakala ya bwala yina vandaka kuyula Izaki sambu na nkento na yandi nde : "Yai nani na nge ?" Yandi vandaka kutuba nde : "Yai kele mpangi na mono ya nkento," (sere na mono) sambu yandi monaka boma na kundima nde : "Yai kele nkento na mono." Yandi monaka boma nde mbaimbai, bantu yina lenda

kufwa yandi, mpidina bo baka Rebeka, sambu yandi vandaka kitoko mingi.

? Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

75.3 Mfumu ya Filistia monaka nde Izaki me kusa bo. Yandi vandaka na kiese na Izaki ve.

 Tangila bana : Kuyantika 26 : 8-9

8 ...Kilumbu mosi ...mfumu ya Filistia, vandaka kutala na fenetre. Yandi monaka Izaki ke sakana na Rebeka.

9 Ebuna (yandi) bingaka Izaki. Yandi yulaka yandi nde : "Si yai kele nkento na nge. Sambu na nki nge tubaka nde yandi kele mpangi na nge ?" Izaki nde : "Mono banzaka nde bo ta fwa mono kana mono tuba nde yandi kele nkento na mono."

? Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

75.5. Mfumu ya Filistia songaka Izaki nki zolaka kuvanda nsuka ya luvunu na yandi.

 Tangila bana : Kuyantika 26 : 10

10 (Mfumu ya Filistia) nde : «Nki nge me sala beto ? Kubika fioti muntu mosi awa na beto zolaka kulala na nkento na nge. Ebuna nge zolaka kumona beto bantu ya mbi. Kisi ve yo kele mbi na nge.»

? Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

>|< Kumanisa lesos :

Mambu ya mawa, ntangu mupani bonso Abimeleki fweti tendula na muntu ya Nzambi mbi ya yandi me

sala ! Yindula. Abrahami yantikaka na kutuba luvunu. Mwana na yandi Izaki me landa kusala kaka mutindu yina. Keti nge banza nde bana ya Izaki ta vanda bantu ya tuba kieleka ? Yo ta vanda mpasi sambu na bo.

Konso ntangu, bantu ya nkaka ikele kutala mpila beto ke sala, kana ya mbote to ya mbi. Bantu ya nkaka mpi kele kulanda beto. Keti beto ta twadisa bo na mpila ya mbote, to ya mbi?

Devoir sambu na bana ya me yamba Yesu dezia :

Beno ya zaba nde beno me kuma bakristo, devoir mono ke pesa beno, yo yai : Na mposo yai, yindula mbote yonso ya nge yindula kusala ti kutuba. Kana nge zola ve mambu yina kumonika, sala yo ve. Kana nge zola ve bantu ya nkaka kulanda mbandu na nge na mambu yina, sala yo ve. Tula ngolo kusala ti kutuba kaka na mpila ya nge ta zola bantu ya nkaka kulanda.

Kubinga bana ya me yamba Yesu ntete ve :

Kansi nki nge ta sala kana nge zaba ve kana nge me kuma mukristo ? Mambu ya ntete ikele kuzaba

nde, ata nge me sala masumu, Nzambi zola nge mingi. Yandi tindaka Mwana na Yandi Yesu Kristo kukwisa kuzinga na kati na beto. Yandi fwaka na zulu ya kulunsi sambu na kubaka ndola ya masumu ya nge. Kana nge kwikila yina, yo ke bikala kaka kubalula ntima, kuzenga na ntima nde nge ta landa Yesu. Nge lenda binga Yandi na ntima na nge na lombilu bonso yai :

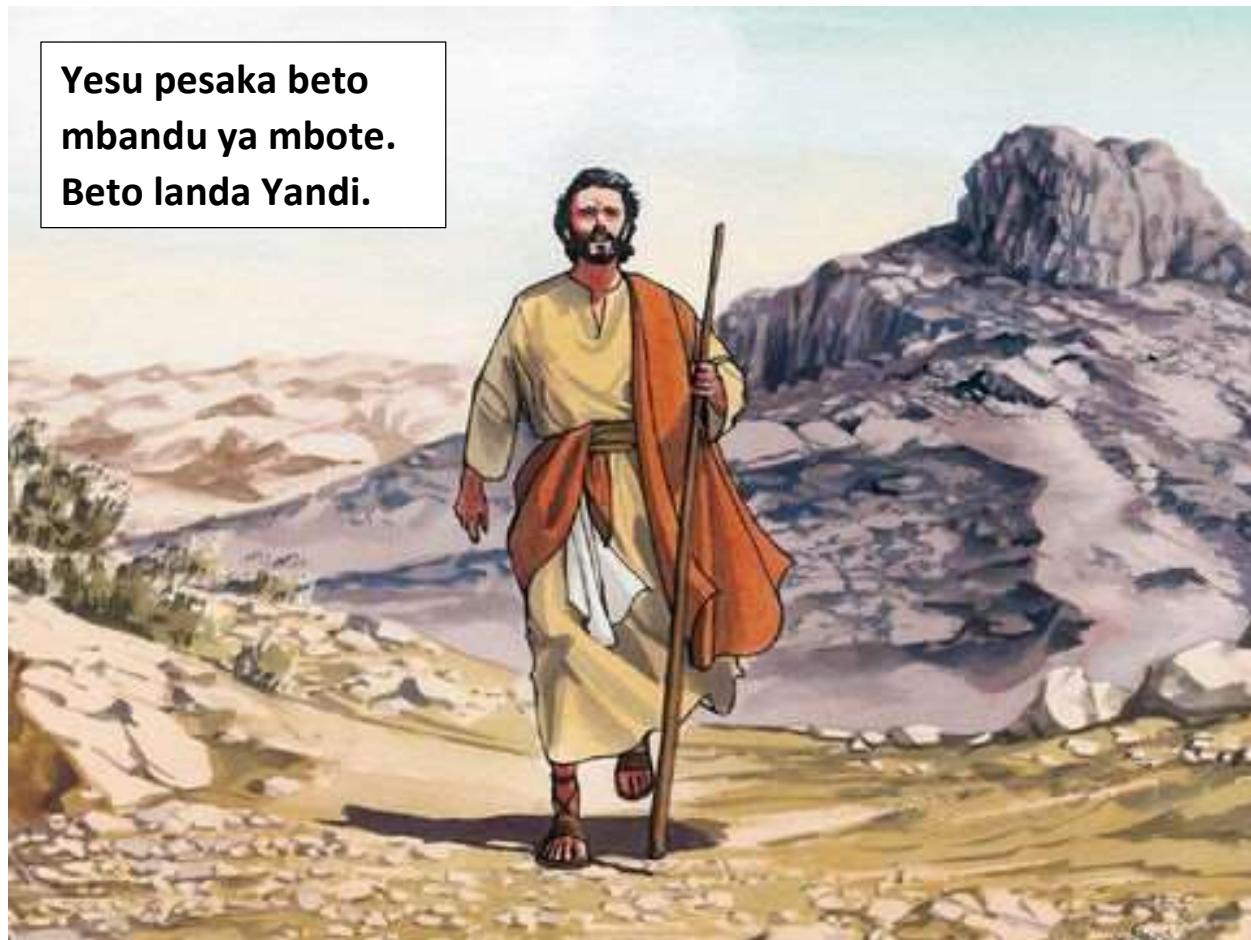
Tata Nzambi, mono bakisa nde mono me sala masumu mingi. Mono bakisa nde masumu kele makambu ya nene ya ke fwaka kinduku na mono ti Nge. Mono kwikila nde Nge tindaka Mwana na Nge Yesu Kristo sambu na kuvutula mono na kinduku ti Nge. O, Matondo, Nzambi. Yesu Kristo, kwisa sesepi yai. Vanda Mvulusi ti Mfumu na mono. Sadisa mono kulanda Nge bilumbu na mono yonso. Na zina ya Yesu Kristo, Amen !

Kana nge me balula ntima bubuyai na Yesu Kristo, mono ta vanda na kiese kuzaba yo. Kwisa na mono na nima ya ecodim sambu mono yangalala ti nge.

==== NSUKA YA LESO 75

Leso 75

(Yesu nde :) *Mono me songa beno mbandu,*

***sambu beno sala mutindu Mono me
sala beno.***

Yoane 13 :15

Leso 76. Izaki zolaka ve kunwanina banto ya masa—

Kuyantika 26 :12-25

↖ REVISIO :

- Beto ke landa moyo ya Izaki, mwana ya Abrahami. Yandi vandaka muntu ya Nzambi, kansi na mposo me luta, beto monaka nde yandi salaka mbote to mbi ?
(Yandi salaka mbi.)
- Yandi salaka mbi nki mutindu ?
(Yandi tubaka luvunu nde Rebeka vandaka mpangi na yandi, kansi kieleka yandi vandaka nkento na yandi.)
- Yandi landaka mbandu ya nani na mambu yina ?
(Mbandu ya Tata na yandi Abrahami)

LESO YA BUBU YAI :

◎ Kikuma ya lesu yai :

Kuzaba nde mfunu kele ve kunwanina konso kima. Nzambi zola bantu ya sosa ngemba kana mpila ikele. Yo yina, bana ta vanda nswalu ve kunwana, kansi bo ta sosa ngemba.

↖ Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai :
O Luvunu Yambula (Verse 'O Kunwana Yambula')
O Keba Maboko ('O Keba mukristo nki nge sala-Kunwana ve !')

♥ Verse ya kulonguka :

Kana mpila ikele, beno tula ngolo kuzinga na
ngemba ti bantu yonso.

Roma 12 :18

⇒ Kuyantika lesu :

Mwana zina ya Rolani zolaka kunwana mingi. Kana muntu ata simbaka kima na yandi, yandi kwendaka kunwanisa yandi. Kana muntu tubaka na mpila ya yandi zolaka ve, Rolani fweti nwana ti yandi. Kana

muntu talaka yandi na mpila ya yandi zolaka ve, kaka kunwana.

Bantu vandaka kutina Rolani. Bo zolaka ve kuvanda nduku na yandi. Bo zolaka ve kusakana ti yandi to kusolula ti yandi. Bo yonso kumaka na boma nde yandi ta nwanisa bo.

Ntete, Rolani monaka nde yandi vandaka muntu ya nene, sambu bana yonso wilaka yandi boma. Kansi yandi vandaka kiese ve, sambu ata muntu mosi ve zolaka kuvanda ti yandi. Na nsuka, yandi monaka nde, kunwanisa bantu me sadisa yandi ve. Yo me bebisa luzingu na yandi.

Na baleso yai, beto ke yindula Izaki, mwana ya Abrahami. Na mposo me luta, beto monaka mambu ya mbi sambu na yandi. Nki yina ? (*Ee, yandi kusaka luvunu.*) Kansi bubuyai, beto zola kumona mambu ya mbote sambu na yandi. Yandi vandaka ve nswalu kunwana. Yandi muntu ya ngemba. Kuyantika 26 :14.

⇒ Malongi ya nene ya lesu na banti 4 :

76.1 Bantu ya nsi ya Filistia wilaka Izaki kimpala. Yo yina, bo salaka yandi mambu zole ya mbi. 1) Mabulu ya masa ya fami na yandi, bo fulusaka yo ntoto. 2) Mfumu ya Filistia kulaka yandi na nsi yina.

📘 Tangila bana : Kuyantika 26 : 14-16

*14 Bantu ya Filistia wilaka Izaki kimpala
sambu yandi vandaka na mameme ti
bangombe mingi...*

*15 Yo yina (bo) fulusaka ntoto na mabulu
yonso ya masa ya bantu ya tata na yandi
Abrahami timunaka.*

*16 Ebuna (mfumu ya Filistia) tubaka na Izaki
nde : "Katuka na bwala na beto. Nge me
kuma mvwama ya nene. Nge me luta beto na
ngolo."*

❓ Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

76.2 Izaki sosaka ngemba. Yo yina, yandi katukaka pana kukwenda kuzinga na nseke. Yandi mpi kangulaka diaka bantu ya bantu me kanga.

 Tangila bana : Kuyantika 26 :17-18

17 *Mpidina Izaki katukaka na bwala yina. Yandi kwendaka kutunga na nseke...*

18 *Yandi timunaka diaka mabulu ya masa ya bo timunaka ntete na ntangu ya Abrahami. Mabulu yango, bantu ya Filistia fulusaka yo ntoto na nima ya lufwa ya Abrahami...*

 Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

76.3 Basadi ya Izaki timunaka dibulu ya mpa ya masa ya kitoko, kansi bantu ya Filistia kwisaka kaka kunwanina yo. Mbala tanu, Isaki nwanaka ve kansi songaka bansadi na yandi kutima diaka mabulu ya mpa.

 Tangila bana : Kuyantika 26 :19-22

19 *Bantu ya Izaki timunaka dibulu ya nkaka na nseke yina. Bo monaka nto mosi ya masa ya kitoko.*

20 *Bantu (ya Filistia) kwisaka kuswanisa bantu ya Izaki nde : "Masa yai kele ya beto."...*

21 *Bantu ya Izaki timunaka diaka dibulu ya nkaka. Bo swanaka mpi sambu na yo....*

22 *Yandi katukaka na kisika yina, yandi kwendaka kutimuna dibulu ya nkaka. Na mbala yai, kuswana vandaka diaka ve.....*

 Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

76.4 Nzambi silaka kusakumuna Izaki diaka, ebuna Izaki sambaka Nzambi na kiese. Na nsuka, mfumu ya Filistia kwisaka na kuwakana ti yandi.

 Tangila bana : Kuyantika 26 : 23-33

23-24 *Izaki katukaka pana, yandi kwendaka... Na mpimpa, Mfumu Nzambi kwisaka kumonika na yandi. Yandi songaka Izaki nde: "Mono kele Nzambi ya tata na nge Abrahami. Kumona boma ve, Mono kele na nge. Mono ta sakumuna nge. Mono ta pesa nge dikanda ya bantu mingi. Mambu yai yonso, Mono ta sala yo sambu na muntu na Mono Abrahami.*

25 *Izaki tungaka mesa-kimenga kuna, ebuna yandi sambaka Mfumu Nzambi. ...Bantu na yandi mpi timunaka dibulu ya masa.*

Somere ya Kuyantika 26 :26-33 :

Na nsuka, Mfumu ya Filistia ti mfumu ya armee na yandi kwisaka kusosa kuwakana na Izaki. Bo yonso ndimaka kusadisana. Na nima, bantu ya Izaki kwisaka kusonga yandi nde bo me mona nto ya masa ya mpa diaka. Bo yonso kwendaka na kiese ti na ngemba.

 Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

>|< Kumanisa lesò :

Izaki vandaka na rezo ya kunwana. Kansi yandi sosaka ngemba, ti Nzambi sakumunaka yandi. Yandi zwaka bantu ya vandaka mfunu sambu na bambisi ti bantu na yandi, ti yandi vandaka kuzinga na ngemba ti bantu penepene na yandi. Kiese mingi kuzinga na ngemba !

 Devoir sambu na bana ya me yamba Yesu dezia :

Beno bana ya zaba nde lumbu mosi, nge yambaka Yesu bonso Mvulusi na nge, mono ke pesa beno bakristo devoir yai :

Tula ngolo na mposo ya mvimba ke kwisa, kuswana ve ata fioti. Kana nge mona mpasi na mambu yina, samba Nzambi nde : « Nzambi, sadisa mono kuzinga na ngemba ti bantu yonso. »

✚ Kubinga bana ya me yamba Yesu ntete ve.

Kansi nge, kana nge zaba ve nde nge me yamba Yesu Kristo, zaba nde nge ke bikala mbeni ya Nzambi. Yesu Kristo, Mwana ya Nzambi, kwisaka sambu na kufuta ndola ya masumu yonso ya nge, na mpila nde nge lenda kuma nduku ya Nzambi, ti mwana na Yandi. Kana nge kwikila mambu yai, yo ke bikala nde nge zenga na ntima na nge yonso nde nge ta kuna madeso na nge na bilanga ya Yesu. Nge ta landa Yandi. Nge lenda kuma mukristo sesepiyai. Kaka binga Yandi na lombilu bonso yai :

*Tata Nzambi, mono kwikila nde Yesu Kristo
kele Mwana na Nge me kulumuka na zulu*

kuvanda Mvulusi na mono. Mono ndima nde mono ke na mfunu na Yandi. Mono ndima nde mono me sala mambu mingi ya Nge me zola ve—masumu. Mono zola kuvanda mukristo.

Mono me zenga kulanda Nge tii na nsuka ya moyo na mono. Yesu Kristo, kota ntima ti luzingu na mono sesepiyai. Yobisa ntima na mono. Lolula masumu na mono. Mono zola kusala yo diaka ve. Sadisa mono yantika ntangu yai tii kuna kuzinga sambu na Nge. Matondo sambu Nge me lolula mono, mpi nge me kitula mono mulanda na Nge sesepi yai. Na zina ya Yesu, Amen!

== NSUKA YA LESO 76

Leso 76

Kana mpila ikele, beno tula ngolo kuzinga na ngemba ti bantu yonso.

Roma 12 :18

**Izaki buyaka kunwana sambu na
banto ya masa.**

Sambu na kumona baleso ya nkaka bonso yai ya dibundu na nge lenda sadila, tala site yai :
www.teachingforafrica.com, un site des « Ministères pour Chaque Enfant »

Leso 77. Izaki yibaka Ezau ya lusakumunu ya tata na nzila ya luvunu.

Kuyantika 27 yonso & 28 :1-5

☞ REVISIO :

- Na mposo me luta, beto monaka nki mambu ya mbote sambu na Izaki ?
(Ee, yandi buyaka kunwana. Yandi vandaka muntu ya ngemba. Nzambi zola ngemba na kati ya bantu.)

LESO YA BUBU YAI :

◎ Kikuma ya lesy yai :

Na nsuka ya lesy yai, bana ta bakisa nde, luvunu ke nata mpasi, ke kabisa bantu. Yo yina, bo ta buya kukusa bantu.

♥ Verse ya kulonguka :

« Kutuba ve kitemwe ya luvunu sambu na mpangi na nge. » Kubasika 20 :16
(9eme na kati ya Bansiku 10 ya nene ya Nzambi pesaka Moize)

☛ Bankunga ke kwenda nzila mosi ti lesy yai :

Mo' ta Tuba Luvunu Ve
Nani Kele Ngolo ? (Nani kele kieleka ?)
O Luvunu Yambula !

⇒ Kuyantika :

Nani ta zola kuvanda na zina bonso « Muyibi » to « Nkwa-mbi » ? Ata muntu mosi ve. Kansi na ntangu ya Bible, mbala mingi bazina ya bantu songaka bifu na bo, mpila bo vandaka na nsi ya ntima. Izaki vandaka na bana zole, mapasa—Yakobi ti Ezau. Disongidila ya zina Izaki, « Mukusi, » to « Nkwa-luvunu. » Kieleka, Izaki nwanaka mingi na probleme yina.

☚ Malongi ya nene na banti 4 :

77.1. Na ntwala yandi kufwaka, Papa Izaki zolaka kusakumuna Ezau bonso mbuta ya fami.

Sambu na kumona baleso ya nkaka bonso yai ya dibundu na nge lenda sadila, tala site yai :
www.teachingforafrica.com, un site des « Ministères pour Chaque Enfant »

❀ Tangila bana : Kuyantika 27 :1-4

1 Izaki kumaka mununi. Meso na yandi mpi kufwaka. Yandi bingaka mwana na yandi ya ntete Ezau nde, "Mwana na mono Ezau !" Ezau vutulaka nde : "E, mono yandi yai."

2 Ebuna Izaki nde : "...kubika fioti mono ke fwa ka mono.

3 Baka bunduki na nge ya tolotolo. Kwenda sosila mono mbisi ya nseke.

4 Lambila mono madia yina ya kitoko, mutindu mono ke zolaka. Natila mono yo sambu mono kudia. Mono zola sakumuna nge mbala ya nsuka... »

❓ Kuyula bana :

☛ Bana lenda sala kusonga nki me salama :

☛ Bana yimba ti kina :

77.2. Rebeka pusaka Yakobi kukusa tata na yandi sambu na kuyiba lusakumunu ya mbuta ya fami.

❀ Kutanga somere yai ya Kuyantika 27 :5-13 :

Mama Rebeka waka mpila Papa Izaki tubaka na Ezau. Yo yina, na nima Ezau me kwenda na kuzomba mbisi, yandi yidikaka lukana sambu bo kusa yandi. Yandi tindaka Yakobi kusimba bana-bankombo zole ya kitoko sambu yandi lambila Ezau madia na mpila yandi zolaka. Yandi bendaka Yakobi kunata yo na tata bonso yandi vandaka Ezau, sambu tata sakumuna yandi na sika ya Ezau. Yakobi vandaka na boma nde Papa ta zaba nde yandi vandaka Ezau ve, sambu nitu na yandi vandaka na mika mingi ve bonso nitu ya Ezau. Kansi Rebeka pusaka yandi kaka.

❀ Tangila bana : Kuyantika 27: 15-25

15 Ebuna Rebeka bakaka bilele ya Ezau ya kitoko mingi, yandi lwatisaka Yakobi.

16 Yandi bakaka mikanda ya bana-bankombo,
yandi lwatisaka Yakobi na maboko ti na
nkingu.

17 Ebuna yandi pesaka yandi madia yina ya
kitoko ti mampa ya yandi salaka.

18 Ntangu yai, Yakobi kwendaka na tata na
yandi. Yandi tubaka nde : « Papa ! » Izaki
vutulaka nde : « E, nani mwana ke binga
mono ? »

19 Yakobi kusaka nde : « Yai mono Ezau,
mwana na nge ya ntete. Mono me sala
mambu yonso mutindu nge songaka mono.
Dia madia yai ya mono me natila nge. Mpidina
nge ta zaba kusakumuna mono.”

20 Izaki yulaka yandi nde : “Nki mutindu nge
me mona mbisi nswalu mpidiyai, mwana na
mono ?” Yakobi nde: “Mfumu Nzambi ...me
sadisa mono na kuzwa yo. »

21 Izaki tubaka na Yakobi nde : “Kwisa
penepene. Mono simba nge na nitu. Keti ya
kieleka nge kele mwana na mono Ezau ?”

22 Yakobi kwisaka penepene ...ebuna Izaki
simbaka yandi. Yandi nde : “Ndinda na nge
kele bonso ya Yakobi. Kansi maboko na nge,
ntangu mono simba yo, mono ke wa yo bonso
maboko ya Ezau.”

24 Kansi yandi yulaka diaka nde: “Ya kieleka,
nge kele mwana na mono Ezau ?” Yakobi nde :
“E si, yai mono Ezau.”

25 ...Yakobi pesaka yandi madia...

?

Kuyula bana :

¶
Bana lenda sala kusonga nki me salama :

¶
Bana yimba ti kina :

**77.3 Papa Izaki yindulaka nde Yakobi vandaka
Ezau. Yo yina, yandi sakumunaka yandi na
lusukumunu ya mbuta ya fami. Na nima, Ezau
kwisaka sambu papa sakumuna yandi, kansi**

**lusakumunu yina me kwenda dezia na Yakobi. Yo
yina, Izaki sakumunaka Ezau na mpila na yandi.**

Tangila bana : Kuyantika 27 :27-29

27 Ntangu Yakobi kwisaka kupesa yandi beze,
Izaki waka nsudi ya bilele na yandi . Mpidina
yandi sakumunaka yandi nde : « Nsudi yai ya
kitoko ya bilele ya mwana na mono, yo kele
bonso nsudi ya bilanga yina ya Mfumu Nzambi
me sakumuna !

28 Nzambi pesa nge mvula sambu bima na
bilanga na nge kumena mbote...

29 Makanda ya bantu fweti sadila nge....Nge
fweti vanda mfumu ya bampangi na nge...
Kana bantu kusinga nge, Nzambi mpi ta singa
bo. Kana bantu kusakumuna nge, Nzambi ta
sakumuna bo. »

NB sambu na bana ya me yela :

Nsilulu yai Nzambi pesaka na fami ya fweti buta Mesia.
Nzambi tubaka mutindu yina ya Yakobi, ebuna yo
songaka nde dikanda na yandi ya ta buta Mesia.)

Kutangila bana somere ya baverse yai :

Kuyantika 27 : 30-40

Kaka na ntangu Papa Izaki me manisa
kusakumuna Yakobi mutindu yina ti Yakobi me
basika, Ezau kwisaka kukota, kulomba nde tata
sakumuna yandi. Ntangu Izaki bakisaka nde
Yakobi me kusa yandi, yandi vandaka kutetika
ngolo, sambu yandi zabaka nde yandi me
sakumuna Yakobi bonso mbuta ya fami. Mpila
kukatula yo vandaka ve. Ezau mpi bakisaka
nde Yakobi me kusa yandi. Ebuna Ezau bwaka
na ntoto, kudila nde, « Pardo papa, sakumuna
mono mpi » (vs 34). Ezau bondilaka tata nde,
« Papa, nge ke na lusakumunu kaka mosi ? ...»
(vs. 34). Ebuna yandi dilaka.

Ebuna Izaki sakumunaka yandi na visio Nzambi
pesaka yandi ya luzingu ya Ezau. Mawa mingi.
Izaki tubaka nde bilanga na yandi ta zwa masa
ve... Yandi ta vanda kunwana mingi, ti yandi ta

sadila mpangi na yandi. Kaka mambu ya kiese vandaka nde, na nima, kana yandi sala ngolo, yandi ta katuka na kimpika na yandi.

❓ **Kuyula bana :**

👉 **Bana lenda sala kusonga nki me salama :**

👉 **Bana yimba ti kina :**

77.4. Kimenga ti kimpala kotaka na ntima ya Ezau sambu na mambu yina. Yo yina, Ezau zengaka nde yandi fweti kufwa leki na yandi Yakobi. Kimbeni na bo nataka kukabana ya bampangi.

📖 **Tangila bana :** Kuyantika 27 :41

41 *Ezau mengaka Yakobi sambu na lusakumunu ya tata na yandi sakumunaka Yakobi. Yandi yindulaka na nsi ya ntima nde : « ... mono fweti fwa Yakobi. »*

Kutanga somere ya baverse yai : Kuyantika 27 :42-46

Ntangu Rebeka zabaka nde Ezau vandaka na lukanu na kufwa Yakobi, yandi bendaka Yakobi, yandi tina na bampangi na bo Ngwasi Labani.

Somere Kuyantika 28 :1-5

Izaki salaka kaka bonso Rebeka zolaka. Yandi tindaka Yakobi kuna. Yandi bakisaka ve nde Yakobi fweti bikala kuna ntangu mingi.

❓ **Kuyula bana :**

👉 **Bana lenda sala kusonga nki me salama :**

👉 **Bana yimba ti kina :**

>|< **Kumanisa :**

Rebeka ti mwana na yandi Yakobi, bo kusaka Papa Izaki. Na nzila ya luvunu, bo yibaka lusakumunu ya mbuta ya fami. Bo yindulaka nde yo ta natila bo kiese, kansi yo natilaka bo mpasi. Mama Rebeka fweti kabana ti mwana yina ya yandi zolaka mingi. Izaki kabanaka ti fami na yandi yonso. Ezau mengaka Yakobi. Yandi zolaka kaka kufwa yandi. Kukabana ya nene, boma ya nene, mawa ya nene

kotaka na fami—yonso sambu na mambu yai ya kukusa.

👉 **Devoir sambu na bana me balula ntima na Yesu dezia :**

Kukusa ikele mbote ve, sambu Nzambi kele masonga. Devoir mono ke pesa beno bana ya zande beno me balula ntima na Yesu dezia, yo yai : Na mposo yai, beno tula ngolo kutuba luvunu ve, kukusa muntu ve. Tuba ti sala kaka masonga. Yai ta pesa Nzambi kiese, ti yo ta benda mambu ya kiese na luzingu na nge ti ya bantu ya nkaka.

✚ **Kubinga bana ya me balula ntima na Yesu ntete ve :**

Nzambi ke songa beto kaka mambu ya kieleka. Mambu ya kieleka, yo yai : Kana muntu zola kuguluka, kukwenda na bwala ya Nzambi, yandi fweti balula ntima. Yai zola tuba nde yandi kubika luzingu na yandi ya masumu, ti tula ntima na Yesu. Ntangu Yesu kota na luzingu ya muntu, Yandi ke pesa ntima ya mpa—ntima ya zola kulemfuka na Nzambi. Keti nge me yilama kusamba sambu na kutula ntima na Yesu ?

Kana nge me yilama, nge lenda samba kisambu bonso yai :

Tata Nzambi, mono bakisa nde mono ke na makambu ti Nge sambu na masumu na mono. Kieleka, mono me sala masumu mingi na meso na Nge. Sesepiyai, mono zola kubika luzingu ya ntama ya masumu. Mono zola Nge kupesa mono moyo ya mpa na Nge. Kwisa Yesu Kristo. Mono yamba Nge na ntima na mono. Lolula masumu na mono. Pesa mono moyo ya mpa. Pesa mono ngolo kulanda Nge na mambu yonso. Mono tula ntima na Nge sesepiyai. Matondo sambu na ndolula ya masumu na mono. Matondo sambu na moyo ya mpa Nge me pesa mono bubu yai. Na zina ya kitoko ya Yesu, Amen !

== NSUKA YA LESO 77

Leso 77

**« Kutuba ve
kitemwe ya luvunu
sambu na mpangi na nge. »**
Kubasika 20 :16

Leso 78. Yakobi monaka kimatini me katuka na zulu tii na ntoto--

Kuyantika 28:10-22

☞ REVISIO :

- Nani kusaka Papa Izaki kuyiba lusakumunu ya mbuta ya fami ?
(Mama na yandi, Rebeka)
  - Nki vandaka nsuka ya mambu yina ?
(Kimenga ti kimbeni na kati ya mapasa Ezau ti Yakobi. Ezau zolaka kufwa Yakobi. yo yina Yakobi tinaka na boma. Mpidina, fami kabanaka.)
-

LESO YA BUBU YAI :

◎ Kikuma ya lesy yai :

Bana ta kangama na Nzambi sambu bo ta bakisa nde ata na ntangu ya me luta mpasi na luzingu na beto, Nzambi ikele ti beto, ke sala na luzingu ya bana na Yandi.

♥ Verse ya kulonguka :

Nzambi ke tuba : « *Kuvila ve : Mono ta vandaka na nge. Mono ta keba nge bisika yonso ya nge ta kwenda, tii kuna Mono ta vutula nge na ntoto yai. Mono ta bika nge ve tii Mono me lungisa mambu yai yonso ya Mono me sila nge.* »

Kuyantika 28 :15

☛ Bankunga ke kwenda nzila mosi ti lesy yai :

Bu Yesu Kele na Mono
Yakobi Monaka Kimatinu
Yesu Ikele Awa

⇒ Kuyantika :

Tali me sala mbi, ti yandi zabaka yo. Yandi me yiba na kati ya banzo ya bwala. Ntangu bo kangaka yandi, yandi kusaka bo kutuba nde yandi salaka yo ve. Kansi mambu ya kieleka me monika na kitemwe ya bantu ya nkaka. Ata yandi vandaka kaka mwana, bo tulaka yandi na boloko. Kuna,

mpasi mingi. Nzala mingi. Bumosi mingi. Nsoni mingi.

Tali waka mawa kaka. Sambu na nki yandi me sala mpidina ? Kuna na boloko, yandi sambaka : « Nzambi, pardo mingi. Nzambi, lolula mono. Nzambi, mono ke vutula bima yonso ya mono yibaka. Nzambi...Nzambi...»

Keti Nzambi waka yandi ? Tali monaka ve bonso Nzambi vandaka kuwa. Keti yandi me bebisita tii kuna ?

Na lesy ya mposo me luta, beto monaka nde Yakobi bebisaka. Nzambi me zenga dezia nde dikanda na yandi ta buta Mesia. Kansi Yakobi zolaka ve kukinga Nzambi kusala na mambu yina. Mama na yandi Rebeka pusaka yandi kukusa papa sambu yandi ziba lusakumunu ya mbuta ya fami.

Kansi na nima yandi salaka yo, kimbeni ya ngolo kotaka na mbuta na yandi Ezau ti yandi. Na makasi, Ezau zengaka nde yandi fweti kufwa Yakobi. Na boma, Yakobi tinaka. Ntangu beto kuta yandi diaka na lesy yai, yandi kele na nzila kukwenda kuzinga na mpangi na yandi Ngwasu Labani.

Bonso Tali na histoire na beto, Yakobi zabaka nde yandi me bebisita. Keti Nzambi ta lolula yandi ? Keti Nzambi ta vanda ti yandi, ata na nima ya yonso yandi me sala ? Beto yantika na Kuyantika 28 .

█████ Malongi ya nene na banti 4 :

78.1 Na nzila, Yakobi lalaka ndosi. Yandi monaka kimatini ke kwenda na zulu, ti bawanzio ke mata ti ke kulumuka na zulu na yo.

📖 Tangila bana : Kuyantika 28 :10-12

10 Yakobi katukaka na bwala ... Yandi simbaka nzila na kwenda....

11 Yandi kwisaka kukuma na kisika mosi, ebuna yandi yidikaka kisika ya kulala pana... Na ntangu ya kulala, yandi bakaka ditadi mosi sambu na kutula ntu.

12 Na mpongi, yandi lalaka ndosi. Yandi monaka kimatina me katuka na zulu, ke kwenda tii na ntoto... Bawanzio ya Nzambi vandaka kulumuka ti kutombuka na kimatina yina.

?

Kuyula bana :

■■■ **Bana lenda sala kusonga nki me salama :**
↳ **Bana yimba ti kina :**

78.2 Nzambi songaka Yakobi nde Yandi ta vanda ti yandi sambu na kulungisa bansilulu yonso na Yandi me pesa.

BOOK **Tangila bana :** Kuyantika 28 :13-15

13 Yandi ke mona Mfumu Nzambi me telama penepene, ke songa yandi nde : « Mono kele Mfumu Nzambi, Nzambi ya nkaka nge Abrahami ti ya tata na nge Izaki. Ntoto yai sika nge me lala, Mono ta pesa yo na nge.

14 Bana na nge ta vanda mingi, bonso putulu ya ntoto... Bantu yonso ya nsi-ntoto, Mono ta sakumuna bo na nzila ya nge ti bana na nge.

15 « Kuvila ve : Mono ta vanda na nge. Mono ta keba nge bisika yonso ya nge ta kwenda, tii kuna Mono ta vutula nge na ntoto yai. Mono ta bika nge ve, tii kuna Mono me lungisa mambu yai yonso ya Mono me sila nge. »

?

Kuyula bana :

■■■ **Bana lenda sala kusonga nki me salama :**
↳ **Bana yimba ti kina :**

78.3 Yakobi bakisaka nde Nzambi vandaka ti yandi. Ebuna yandi sambaka Nzambi.

BOOK **Tangila bana :** Kuyantika 28 :16-18

16 Yakobi telamaka na mpongi. Yandi tubaka nde : "Ya kieleka, Mfumu Nzambi kele na kisika yai."

18 Yakobi telamaka na suka-suka yonso.
Yandi bakaka ditadi yina ya yandi tulaka ntu.

Yandi tedimisaka yo ti losilaka yo mafuta ya olive.

?

Kuyula bana :

■■■ **Bana lenda sala kusonga nki me salama :**

↳ **Bana yimba ti kina :**

78.4 Yakobi silaka kulanda Nzambi ti kupesa Yandi mosi ya kumi ya bima yandi me zwa.

BOOK **Tangila bana :** Kuyantika 28 :20-22

20-21 Ntangu yai, Yakobi zengaka na zina ya Mfumu Nzambi nde : « Kana Nge vanda na mono ti kukeba mono na nzila ya mono ke kwenda...ti vutula mono mbote na bwala ya tata na mono, Nge ta vanda Nzambi na mono.

22 Na kisika ya ditadi yai ya mono me tedimisa, bantu ta kwisa kusamba Nge. Bima yonso ya Nge ta pesa mono, mono ta kabisa yo na ndambu kumi, ebuna mono ta baka ndambu mosi, mono ta pesa Nge makabu. »

?

Kuyula bana :

■■■ **Bana lenda sala kusonga nki me salama :**
↳ **Bana yimba ti kina :**

>|< **Kumanisa :**

Yakobi vandaka muntu bonso beto. Yandi kwikilaka Nzambi, kansi mbala mingi, yandi salaka ve mutindu Nzambi zolaka. Kansi yandi kwikilaka Nzambi. Yo yina, Nzambi vandaka ti yandi. Kukabana ti fami, yo salamaka sambu na masumu na yandi. Kansi ata yandi me bebisa, Nzambi zolaka yandi ti vilaka yandi ve.

Beto mpi, mbala mingi beto bebisa, kansi kana beto me tula ntima na Yesu, Nzambi ke vilaka beto ve. Yo ke pesa beto kikesa kuzaba nde Yesu kele kusimba diboko na beto. Bonso beto zaba nde Nzambi zola beto mutindu yina, bika beto kangama na Yandi mutindu Yandi me kangama na beto.

 Devoir sambu na bana me balula ntima na Yesu dezia :

Beno bana ya lenda tuba nde, « Mono bambuka lumbu mosi ya mono tulaka ntima na Yesu Kristo, » devoir mono ke pesa beno yo yai : Na mposo ke kwisa, sosa konso ntangu kukangama na Yesu. Kana nge zaba nde nge me vila nzila ata fioti, vutuka nswalu. Ndima mbi yina, ti vutuka kukangama na Yesu diaka.

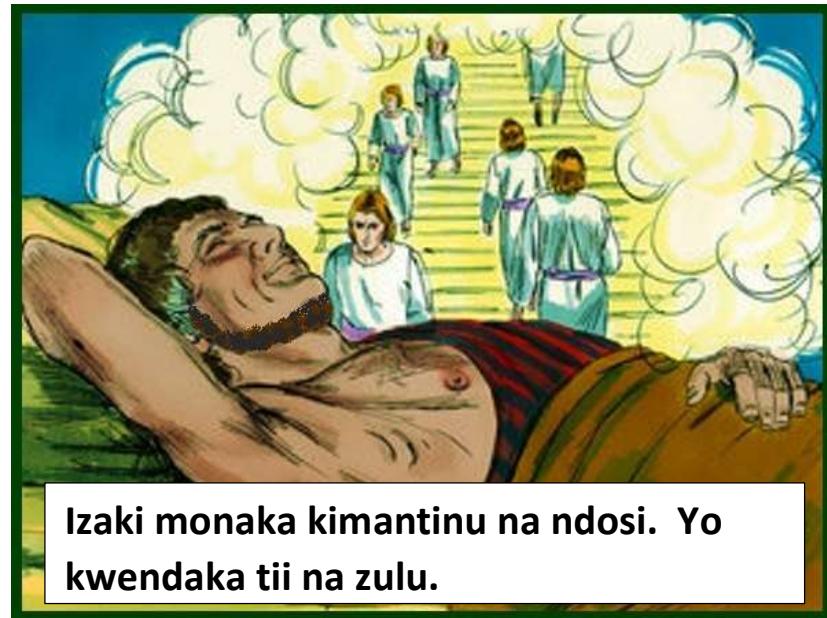
 Kubinga bana ya me balula ntima na Yesu ntete ve :

Kansi mbala ya nkaka, Yesu me kangama na nge ntete ve, sambu nge me tula ntima na Yandi ntete ve. Nge lenda zenga mambu yina bubu. Bo ke yambaka Yesu mbala mosi kaka. Ntangu yina tii kuna, Yandi ta simba nge, Yandi ta kangama na nge, tii kuna. Kana nge zola kubalua ntima, kuyamba Yesu bubuyai, mono ta vanda na kiese kusamba ti nge na nima ya ecodim. Kaka kwisa na mono ti tuba nde, « Mono ke na mfunu ya Yesu. »

== NSUKA YA LESO 78

Leso 78

Nzambi ke tuba : « Kuvila ve : Mono ta vanda na nge. Mono ta keba

Izaki monaka kimantinu na ndosi. Yo kwendaka tii na zulu.

**nge bisika
yonso ya nge
ta kwenda, tii
kuna Mono
ta vutula nge**

na ntoto yai.

**Mono ta bika nge ve tii kuna
Mono me lungisa mambu yai
yonso ya Mono me sila nge. »**

Kuyantika 28 :15

Leso 79. Yakobi solaka Rashele kuvanda nkento na yandi.

Kuyantika 29 :1-30

↖ REVISIO :

[Moniteur, desine bafoto 3 yai, to lomba mwana kudesine yo : Kimatinu, bawanzio, ti bibende kumi (tula cercle na lweka na bibende mosi na kati ya kumi yina). Songa bafoto mosi-mosi, ti lomba bana kutuba nki bo monaka sambu na yo na lesu me luta.]

LESO YA BUBU YAI :

◎ Kikuma ya lesu yai :

Bana ta sosa kusala mbi ve, ti kuvanda na ntima ya kubalula ntima nswalu kana bo me sala yo, sambu bo ta bakisa nde mbala mingi, mbi ya beto sala, yo ke landaka beto.

♥ Verse ya kulonguka :

Beno kudikusa ve. Muntu lenda seka Nzambi ve.
Konso muntu ke katula bambuma ya yandi me kuna kaka. Galatia 6 :7

[Moniteur, mposo yai, longa ntete verse ya kulonguka, na ntwala kuyantika lesu.]

☛ Bankunga ke kwenda nzila mosi ti lesu yai :

Masumu na Mono Me Kwenda
Mo' Ta Tuba Luvunu Ve
O Luvunu, Yambula !

⇒ Kuyantika :

Kana muntu kuna madesu na bilanga na yandi, yandi ta katula bambuma ya nki ? (Ee, madesu. Yandi ta katula masangu ve. Yandi ta katula madesu, sambu yandi me kunaka madesu.)

Nki beno banza ? Kana muntu kuna luvunu na luzingu na yandi, yandi ta katula nki ? (Ee, kaka yina ya yandi me kuna.) Yindula mpila Yakobi bakaka lusakumunu ya mbuta ya fami. Yandi bakaka yo nki mutindu ? (Ee, na mpila ya luvunu,

ya kukusa. Na français beto tuba "tricherie". Nzambi vilaka yandi ve, bonso beto monaka na mposo me luta. Kansi mambu ya yandi me sala lenda konda ve kulanda yandi. Bubuyai beto ta mona mutindu yo landaka yandi. Kuyantika kapu 29.

🕸 Malongi ya nene na banti 4 :

79.1. Yakobi kwisaka na nto penepene na sika mpangi na yandi Labani zingaka. Kuna, yandi kutanaka na Rashele, mwana ya Labani.

📘 Kutanga somere yai ya Kuyantika 29 :1-8 :

Yakobi landaka voyage na yandi, tii yandi kumaka na nto, sika bamvungi songaka yandi nde bo zabaka mpangi na yandi Labani. Bo songaka Yakobi nde mwana ya Ngwasi Labani zina ya Rashele, yandi vandaka kukwisa ti mameme na yandi.

Kuyantika 29 :9-12

9 Ntangu Yakobi vandaka kusolula na bantu yango, Rashele mpi kwisaka kukuma, na bambisi ya tata na yandi. Rashele muntu vandaka kukeba bambisi ya tata na yandi.

10 Yakobi monaka nde Rashele vandaka kukwisa na bambisi ya ngwasi na yandi Labani. Ebuna yandi kwendaka na nto ya masa... Yandi pesaka mameme masa.

11 Ntangu yai, Yakobi pesaka Rashele beze. Yandi yantikaka kudila mpi sambu na kiese.

12 Yandi songaka Rashele nde : "Mono kele...mpangi ya tata na nge." Rashele kwendaka ntinu kusonga tata na yandi.

❓ Kuyula bana :

☛ Bana lenda sala kusonga nki me salama :

☛ Bana yimba ti kina :

79.2 Labani yambaka Yakobi, ti yandi wakanaka ti Labani kusadila yandi bamvula 7 sambu Rashele kuma nkento na yandi.

 Tangila bana : Kuyantika 29 :13-19

13 *Ntangu tata na yandi waka nsangu ya mpangi na yandi Yakobi, yandi kwendaka nswalu kuyamba yandi. Yandi pesaka yandi mbote ti beze. Ebuna yandi nataka yandi na nzo. Yakobi songaka Labani mambu yonso mutindu yo bwaka.*

15 *Labani yulaka Yakobi nde : « Mono zola ve nde nge sadila mono kisalu ya mpamba, sambu nge kele mpangi na mono. Nge zola mono kufuta nge ikwa ? »*

16 *Labani vandaka na bana-bankento zole, ya mbuta zina na yandi Lea, ti ya leki zina ya Rashele.*

18 *Yakobi vandaka kuzola Rashele mingi. Yo yina, yandi songaka Labani nde : « Mono zola sadila nge bamvula 7 sambu na kukwela mwana na nge ya leki Rashele. »*

19 *Labani vutulaka nde : « Mbote nkutu na kupesa yandi na nge, kansi muntu ya nkaka ve. Bikala awa na nzo na mono. »*

? **Kuyula bana :**

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

79.3 Labani kusakaka Yakobi. Na ntangu ya makwela, yandi pesaka Rashele ve, kansi Lea, mbuta na yandi, bonso nkento na yandi.

 Tangila bana : Kuyantika 29 :20-25

20 *Yakobi salaka bamvula 7 sambu na kukwela Rashele. Yandi monaka bamvula yina bonso bilumbu fioti, sambu yandi vandaka kuzola Rashele mingi.*

21 *Ebuna Yakobi lombaka Labani nde : « Ntangu me lunga. Pesa mono mwana na nge sambu mono kwela yandi. »*

22-23 *Ebuna Labani salaka fete ya makwela... Na mpimpa, Labani nataka ve Rashele na*

Yakobi, kansi yandi natilaka yandi Lea. Ebuna Yakobi lalaka na yandi.

25 Na kilumbu landaka na suka, Yakobi kwisaka kumona nde, Ho ! nkento yango Lea ! Yandi yulaka Labani nde : « Sambu na nki nge me sala mono mutindu yai ? Mono sadilaka nge kisalu sambu na kukwela Rashele. Sambu na nki nge me kusa mono mpidina ? »

? **Kuyula bana :**

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

79.4 Yakobi wakanaka diaka ti Labani. Ebuna yandi sadilaka yandi bamvula 7 diaka sambu yandi kwela Rashele mpi.

 Tangila bana : Kuyantika 29 :26-28, 30

26 Labani vutulaka nde : “Beto ke na kikalulu nde leki lenda kwela ve kana mbuta me kwela ntete ve.

27 Vingila mposo mosi. Kana fete me mana, beto ta pesa nge mpi Rashele, kana nge sala diaka bamvula 7 ya nkaka.”

28 Yakobi ndimaka. Ebuna ntangu mposo me luta... Labani pesaka Yakobi mwana na yandi Rashele kuvanda nkento na yandi mpi.

30 Ebuna Yakobi lalaka mpi na Rashele. Yandi vandaka kuzola Rashele mingi, kansi Lea mingi ve. Yandi sadilaka Labani diaka kisalu bamvula 7.

? **Kuyula bana :**

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

>|< Kumanisa :

Yakobi kusaka mbuta na yandi Ezau ti yibaka yandi kimbuta ya fami. Masumu na yandi me landa yandi. Ntangu yai, Ngwasi na yandi Labani me kusa yandi, ti me yiba yandi nkento na yandi. Ata Yakobi

me sadila Labani bamvula 7 ya mvimba na mpila mosi ya kwikama, na nsuka, Labani yibaka lufutu ya yandi me ndima kupesa—Rashele bonso nkento na Yakobi. Ntangu yina, Yakobi bakisaka nki mutindu yo ikele ntangu muntu kusa nge ti yiba nge. Yandi kunaka luvunu. Yandi me katula mpi bambuma ya luvunu kaka. Bambuka nde, ata yo monika nde muntu me zwa ndola ve sambu na mbi na yandi, masumu ikele kulanda kaka muntu ya ke sala yo.

 Devoir sambu na bana me balula ntima na Yesu dezia :

Mbote beto bakristo bika mambu ya masumu na lizingu na beto. Kansi kana mbala na mbala beto kubwa na masumu, mbote beto kundima yo nswalu ti bika yo.

Devoir mono ke pesa beno bakristo, yo yai : Na mposo ke kwisa, konso ntangu beno ke yindula kana kusala mambu mosi, kudiyula mutindu yai : Keti mono zola mambu yai ya mono ke yindula kulanda mono? Kana nge zola ve nde yo landa nge, kusala yo ve ! Kansi, kana nge kubwa, ti nge bakisa nde nge me sala mbi, vanda nswalu kundima masumu yina, kulomba ndolula, kubika yo.

Ntangu yai, beto yonso bakristo, beto samba nde Nzambi sadisa beto kubika masumu, mpi nde Yandi pesa beto ntima mosi ya kele nswalu kubalula ntima. [Moniteur, yula bana kana mwana mosi na kati na bo zola kusamba mutindu yina. Kana nge kuzwa volontire ve, nge mosi twadisa na bisambu yina.]

 Kubinga bana me balula ntima na Yesu ntete ve :

Beto me solula mpasi ya ta landa kana muntu me kusa mpangi ya nkaka. Kansi nsangu ya mbote yo yai : Muntu mosi ikele ya ta kusa beto ve ata fioti. Yandi lenda kusa ve, sambu Yandi kele Nzambi, ti Yandi kele mbote yonso, masonga yonso.

Yesu me sila beto, « Muntu yina kwisa na Mono, Mono ta buya yandi ve » (Yoane 6 :37b). Yandi kele kukusa ve. Yo kele kaka mutindu yina. Keti nge me kwisa na Yesu na ntima na nge yonso, sambu Yandi kugulusa nge ? Kaka samba na ntima ya kieleka, kulomba Yandi kulolula masumu na nge ti kukuma Mvulusi na nge. Songa Yandi nde nge kwikila Yandi, nde nge zola landa Yandi, kukuma longuki na Yandi. Kana nge kwisa na Yandi, Yandi ta buya nge ve !

Kana nge ke na mfunu ya lusadisu, bambuka nde konso ntangu beto kele awa na nima ya ecodim sambu na kusadisa nge. Kaka songa beto, « Mono zola kwisa na Yesu. » Beto ta vanda na kiese kusadisa nge.

== NSUKA YA LESO 80

Leso 79

*Beno
kudikusa
ve.
Muntu
lenda*

seka Nzambi ve.

*Konso muntu ke katula
bambuma ya yandi me kuna
kaka.*

Galatia 6 :7

Leso 80. Yakobi butaka bana ya bakala 12. Bo kumaka makanda 12 ya Israele.

Kuyantika 29 :31—30 :24

↖ REVISIO :

Kuyindula diaka lesos me luta :

- Na baleso ya ntama, nki mutindu Yakobi kusaka muntu ?
(Yandi kusaka tata na yandi nde yandi vandaka Ezau, sambu na kuyibaka lusakumunu ya mbuta ya fami.)
- Nki mutindu masumu yai 'kukusa' landaka yandi ?
(Ngwasi na yandi Labani kusaka yandi na mambu ya makwela.)

LESO YA BUBU YAI :

◎ Kikuma ya lesos yai :

Bana ta bakisa nde bana kele lusakumunu ya Nzambi. Yo yina, bo ta songa luzitu na bana yonso, ti bo ta yamba bana ya mpa na kiese na kati ya dikanda na bo.

♥ Verse ya kulonguka :

Bana kele makabu ya Mfumu Nzambi.
Bo kele mambote ya Yandi ke pesa bantu.
Bankunga 127 :3

↖ Bankunga ke kwenda nzila mosi ti lesos yai :

Bana ya Fioti Yonso
Yesu Zola Bana Yonso

→ Kuyantika :

Mama vandaka na divumu, ti Maputi vandaka na kiese na yo ve. Yandi tubaka nde, "Mwana ya nkaka ta kaka natila beto kisalu ya kuluta. Mama ta songa mono kuyobisa bilele na yandi. Mama ta songa mono kunata yandi bisika na bisika. Mama ta yindula kaka yandi. Mono zola ve mwana ya mpa na kati ya fami."

Sambu na kumona baleso ya nkaka bonso yai ya dibundu na nge lenda sadila, tala site yai :
www.teachingforafrica.com, un site des « Ministères pour Chaque Enfant »

Bana, nki beno banza sambu na mabanza ya Maputi ? Mwana ya mpa na kati ya fami kele mbote to mbi ? [Moniteur, bana lenda tuba mabanza na bo.]

Bubuyai, beto ta mona mabanza ya Nzambi sambu na bana. Beto me kuma na Kuyantika 29 :31.

🕸 Malongi ya nene na banti 4 :

80.1 Nzambi pesaka na Lea bana ya bakala iya (Rubeni, Simeoni, Levi ti Yuda), kansi na Rashele, Nzambi pesaka mwana ve.

📖 Tangila bana : Kuyantika 29 : 31-35

31 *Mfumu Nzambi monaka nde Yakobi vandaka kuzola Lea mingi ve. Yo yina Yandi kangulaka divumu ya Lea sambu yandi kubuta. Kansi Rashele Yandi vandaka kubuta ve.*

32 *Lea bakaka divumu, ebuna yandi butaka mwana ya bakala. Yandi pesaka yandi zina Rubeni...*

33 *Yandi bakaka divumu diaka ti butaka mwana ya nkaka ya bakala. Yandi pesaka yandi zina Simeoni...*

34 *Lea bakaka divumu diaka, ti butaka mwana ya nkaka ya bakala. Yandi pesaka yandi zina Levi...*

35 *Yandi bakaka divumu diaka ti butaka mwana ya nkaka ya bakala. Yandi pesaka yandi zina Yuda... Ebuna Lea butaka diaka ve.*

❓ Kuyula bana :

👉 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

↖ Bana yimba ti kina :

80.2 Yakobi butaka bana ya bakala Dani ti Neftali na muntu ya kisalu Bila ya Rashele pesaka yandi.

📖 Tangila bana : Kuyantika 30 :1-8

1 *Ntangu Rashele monaka nde yandi ke butila Yakobi bana ve, yandi wilaka mbuta na yandi*

*Lea kimpala. Yandi songaka Yakobi nde :
« Pesa mono bana. Bana ve mono fweti fwa.*

2 *Yakobi wilaka Rashele makasi nde :*
*« Keti mono kele Nzambi ? Kele Yandi me
kanga nge nzila ya kubuta. »*

3 *Rashele vutulaka nde : « Tala mpika na
mono yai Bila. Baka yandi. Kwenda kuvanda
na yandi sambu yandi butila mono bana... »*

4-5 ...*Ebuna Bila bakaka divumu, yandi
butilaka Yakobi mwana ya bakala.*

6 *Rashele tubaka nde : « Nzambi me nungisa
mono. Yandi me ndima bisambu na mono...
Yandi me pesa mono mwana ya bakala.
Mpidina yandi pesaka mwana zina Dani.*

7 *Bila bakaka diaka divumu. Yandi butilaka
Yakobi mwana ya zole ya bakala.*

8 *Rashele nde: « Mono me nwana ngolo na
mpangi na mono Lea. Mono me nunga. »
...yandi pesaka mwana zina Neftali.*

? *Kuyula bana :*

¶ *Bana lenda sala kusonga nki me salama :
↳ Bana yimba ti kina :*

80.4 *Yakobi butaka bana ya bakala Gadi ti Asere na muntu ya kisalu Zilpa ya Lea pesaka yandi.*

¶ *Tangila bana :* Kuyantika 30 :9-13

9 *Ntangu Lea monaka nde yandi vandaka
kubuta diaka ve, yandi bakaka muntu ya kisalu
na yandi Zilpa. Yandi pesaka yandi na Yakobi
bonso nkento na yandi.*

10-11 *Ebuna Zilpa butilaka Yakobi mwana ya
bakala. Lea ...pesaka yandi zina Gadi.*

12 *Zilpa butilaka Yakobi mwana ya zole ya
bakala.*

13 *Lea nde: « Mono kele na kiese mpila ve.
Ntangu yai bankento ta bingaka mono nkento*

*ya Nzambi me sakumuna. » Yandi pesaka
mwana zina Asere.*

? *Kuyula bana :*

¶ *Bana lenda sala kusonga nki me salama :*

↳ *Bana yimba ti kina :*

80.4 *Lea butaka diaka Isakare ti Zabuloni, ti
mwana-nkento Dina. Ebuna, Nzambi kangulaka
divumu ya Rashele ti pesaka yandi Yozefi. Rashele
kwikilaka Nzambi mpi kuyika yandi diaka mwana-
bakala ya nkaka.*

¶ *Tangila bana somere ya baverse yai :*
Kuyantika 30 :14-21

Bankento ya Yakobi Lea ti Rashele vandaka
kaka kunwana kana Yakobi ta zola nani ya
kuluta. Na nsuka ya kunwana mosi, Lea futaka
Rashele sambu yandi kulala ti Yakobi na
mpimpa yina.

*Tanga vs. 17 : Nzambi ndimaka bisambu ya
Lea. Lea bakaka divumu. Yandi butilaka
Yakobi mwana ya tanu ya bakala.**

*NB: Yandi vandaka kutanga kaka bana ya yandi mosi
me butila Yakobi.

18-20 *Lea pesaka yandi zina Isakare... Lea
bakaka divumu diaka. Yandi butilaka Yakobi
mwana ya sambanu ya bakala. Yandi pesaka
yandi zina Zabuloni...*

21 *Na nima, Lea butaka mwana ya nkento.
Yandi pesaka yandi zina Dina.*

22 *Ntangu yai, Nzambi yindulaka Rashele.
Yandi ndimaka bisambu na yandi. Yandi
kangulaka yandi nzila ya kubuta bana.*

23-24 *Rashele bakaka divumu, ebuna yandi
butaka mwana ya bakala. Yandi pesaka yandi
zina Yozefi** sambu yandi tubaka nde :
« Nzambi ta yika mono mpi mwana ya nkaka
ya bakala diaka ! ***»*

**NB : Yai vandaka ve Yozefi ya kwelaka Maria, mama
ya Yesu. Yozefi yina kwisaka na nima ya bamvula mingi.

*** Na français yo ke tuba bonso Rashele ke tuba, bika mambu yina kuvanda. Yandi kwikilaka nde Nzambi ta yika yandi diaka mwana ya bakala ya nkaka, ti yo salamaka mpidina na nima ya ntangu. Mwana yina Benyamini (Kuyantika 35 :18).

? **Kuyula bana :**

¶ Bana lenda sala kusonga nki me salama :

¶ Bana yimba ti kina :

>|< Kumanisa :

Nzambi sakumunaka Yakobi na bana ya bakala 11, ti mwana-nkento mpi. Rashele kwikilaka Nzambi sambu na mwana-bakala mosi ya nkaka, yonso 12. Nzambi pesaka yandi mwana yai na nima. Bana 12 yai, ntangu bo yelaka, bo kumaka batata ya makanda 12 ya Israele. Na nima-nima, Nzambi pesaka bo ntoto ya Yandi me sila bo, nsi-ntoto ya beto ke binga Israele. Nzambi silaka kusakumuna bo, sambu, na lukanu na Yandi, bo bantu fweti pesa beto Bible ti Mvulusi Yesu Kristo.

Beto me mona mpi nde yo kele Nzambi yina ke pesa bana. Bana ikele lusakumunu ya nene na Yandi. Yo mpi kele Yandi ke kanga nzila kubuta ntangu ya nkaka bonso kele lukanu na Yandi.

Devoir sambu na bana me balula ntima na Yesu dezia :

Beno bana ya me tula ntima na Yesu dezia, mono ke pesa beno devoir yai, nde na mposo ke kwisa, beno tula ngolo kuyamba bana na dikanda na nge ti bwala na nge. Nge sosa kuvanda mbote ti bo na mposo yai, mpi kusadisa bamama na bo kana mpila ikele.

Kubinga bana me balula ntima na Yesu ntete ve :

Mbala ya nkaka nge zaba ntete ve nde nge me tula ntima na Yesu. Mpidina nge me kuma mukristo ntete ve. Kana nge ta tula ntima na Yesu, Nzambi ta kitula nge mwana na Yandi bubuyai. Tala, beto me tula bakiti awa. [Moniteur, songa bana wapi bakiti yina.] Konso muntu ya zola kutula ntima na Yesu ntangu yai, na nima ya ecodim, beno basika ve, kansi beno kwisa vanda awa na zulu ya bakiti yai. Mono ta kwisa kusadisa beno.

== NSUKA YA LESO 80

**Bana ya bakala 12 ya Yakobi
kumaka batribu 12 ya Israele.**

Leso 80

***Bana kele makabu ya Mfumu Nzambi.
Bo kele mambote ya Yandi ke pesa bantu.***

Bankunga 127 :3

Leso 81. Yakobi sosaka kuwakana ti Ezau diaka.

Kuyantika 32 :4-- 33 :1-17

↖ REVISIO :

- Na leso me luta, beto monaka nde Yakobi butaka bana ikwa ?
(Bana-bakala 11 ti mwana-nkento mosi.
Rashele mpi kwikilaka nde Nzambi ta pesa yandi mwana-bakala mosi diaka, ti Nzambi pesaka mwana yina na nima.)
- Na nima-nima, Nzambi pesaka bana ya Yakobi nki ntoto ?
(Ntoto ya beto ke binga Israele)
- Sambu na nki Nzambi sakumunaka bantu ya Israele, ti Yandi mpi zola beto kusakumuna bo ?
(Sambu bantu ya Israele, bo bantu pesaka beto Bible, mpi Mesia-Mvulusi Yesu Kristo)

LESO YA BUBU YAI :

◎ Kikuma ya leso yai :

Na nsuka ya leso yai, bana ta zaba nde, ata kimbeni me kota na bantu, na ngolo ya Nzambi, bo lenda wakana diaka. Yo yina, bana ta yantika kusosa kuwakana ti bambeni ti bantu yonso.

♥ Verse ya kulonguka :

Kiese na bantu yina ke tula ngolo kuzinga na ngemba na bantu ya nkaka, sambu bo ta bingama bana ya Nzambi ! Matayo 5:9

☛ Bankunga ke kwenda nzila mosi ti leso yai :

Beto Zolana
O Luvunu Yambula ! (O Kimbeni Yambula)
Sika ya Kiese Ke Zulu (Kimbeni ta kota kuna ve)

⇒ Kuyantika :

- Keti kimbeni ikele mambu ya kiese?
(Ikele ve. Mambu ya mawa ti ya mpasi.)

- Kana kimbeni ikele na kati ya bantu zole, yo lenda nata nki mambu ya mbi ti ya mpasi ?
(Mawa, makasi, kunwana, kufwa muntu, kuloka muntu.)
- Kimbeni na kati ya Yakobi ti Ezau kotaka nki mutindu ?
(Yakobi kusaka tata na bo, ebuna yandi yibaka lusakumunu ya mbuta ya fami)
- Yo me nata nki mpasi ya beto me mona dezia ?
(Ezau zolaka kufwa Yakobi, ebuna Yakobi tinaka na mpangi na bo Labani na ntoto ya nkaka.)
- Ntangu yai, Yakobi me sala ntangu ikwa na bwala ya Ngwasi Labani ?
(Kuluta Bamvula 14, sambu yandi salaka kisalu bamvula 7 sambu na Lea ti bamvula 7 diaka sambu na Lea.)

Nzambi sakumunaka Yakobi mingi, kansi Ngwasi Labani wilaka yandi kimpala. Yo yina, Yakobi bakaka fami na yandi, ti bo bikisaka Labani.

Na bamvula Yakobi vandaka na ntoto ya Labani, Nzambi me kangula meso na yandi. Labani me sala na yandi bonso yandi me sala na Ezau. Yandi bakisaka mbi yandi me sala na mpangi na yandi Ezau. Yandi zolaka kusosa kuwakana. Yo yina yandi kwendaka ntete na ntoto sika fami ya Ezau vandaka kuzinga.

❖ Malongi ya nene na banti 4 :

81.1 Yakobi tindaka basielo kusonga Ezau nde Yakobi ke kwisa na bambisi mingi, kusosa nde Ezau kuwila yandi mawa. Basielo yina, bo vutulaka ndinga nde Ezau ke kwisa kutana ti yandi na bantu 400.

📖 Tangila bana : Kuyantika 32 :4-7

4 Yakobi tindaka bantu na mbuta na yandi Ezau....

5 Yandi songaka bo nde : « Beno kwenda kutuba na Ezau nde : 'Mono mpiaka na nge Yakobi, mono ke zabisa nge, mfumu na mono

Ezau, nde mono kwendaka kuzinga bamvula mingi na bwala ya Labani. Ntangu yai, mono ke kwisa kuvutuka.

6 Mono ke na bangombe, bampunda, mameme, ti bankombo... Pardo mingi mfumu, mono me tinda nge ndinga na ntawala kusosa kana nge lenda wila mono mawa.

7 Ntangu bantu yina ...kwisaka kuvutuka, bo songaka Yakobi nde : «... Mbuta na nge Ezau ke na nzila kukwisa ...na bantu 400.

? **Kuyula bana :**

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

81.2 Na boma, Yakobi salaka mambu 3: 1) Yandi kabisaka bantu na yandi na bandambu zole. Mpidina, kana Ezau kunwana ti ndambu mosi, bo ya nkaka lenda tina. **2)** Na kulumusa yonso, yandi lombaka lusadisu ya Nzambi. **3)** Yandi tindilaka Ezau makabu mingi.

 Tangila bana : Kuyantika 32 : 8-21

8 Boma mingi ti matekita simbaka Yakobi. Yandi kabisaka bantu na yandi ti bambisi na yandi yonso ...na ndambu zole.

9 Yandi yindulaka nde : "Kana Ezau kwisa kunwanisa ndambu ya ntete, mpidina ndambu ya zole lenda tina."

10 Ntangu yai, Yakobi sambaka Mfumu Nzambi nde : « Nzambi ya nkaka na mono Abrahami, Nzambi ya tata na mono Izaki, wila mono. Mfumu, Nge songaka mono kuvutuka na ntoto na mono ti na bampangi na mono... Nge silaka nde Nge ta sadisa mono mbote...

11 Mono muntu na Nge, na kumona mutindu Nge vandaka kutala mono na disu ya mbote, ti mutindu Nge me lungisa mambu yonso ya Nge tubaka na mono, mono me fwana na yo ve ata fioti...

12 Pardo, gulusa mono na maboko ya mbuta na mono Ezau...

Somere ya baverse 15-22 :

Yakobi solaka bambisi mingi mutindu na mutindu, ya nkento ti ya bakala. Yandi kabisaka yo na bandonga, ebuna yandi tindaka konso ndonga mosi-mosi. Bo yonso vandaka kusonga Ezau nde, "Yai makabu ya Yakobi, ti ya nkaka ke kwisa na nima na beto."

21 Beno kuvila ve na kusonga yandi nde : 'Mpika na nge Yakobi ke kwisa kulanda na nima.' Yakobi sosaka nde makasi ya Ezau kumana sambu na kado yai ya yandi me tindila yandi na ntawala...

? **Kuyula bana :**

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

81.3 Yakobi nwanaka ti wanzio kusosa lusakumunu ya Nzambi, ye yandi nungaka.

 Kutangila bana somere ya baverse yai :

Kuyantika 32 :23-33

Yakobi tindaka bankento ti bana na yandi na ntawala. Yandi bikalaka na sika yina. Na mpimpa yina, wanzio mosi kwisaka kunwana ti yandi. Yakobi zabaka nde kieleka yandi vandaka na mfunu ya lusakumunu ya Nzambi sambu yandi wakana ti Ezau. Yakobi nwanaka ti wanzio yina mpimpa ya mvimba. Na nsuka, Yakobi nungaka. Nzambi sakumunaka yandi. Yandi ta kwenda kuwakana na Ezau kaka na ngolo na yandi mosi ve, kansi na ngolo ya Nzambi.

? **Kuyula bana :**

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

81.4 Ntangu Yakobi kumaka penepene na Ezau, yandi fukamaka mbala 7. Ezau bakaka ntinu

kuyamba yandi. Bo dilaka na kiese. Bo pesaka beze. Ebuna bo wakanaka mbote.

 Tangila bana : Kuyantika 33 : 1-17

1 Yakobi monaka Ezau ke kwisa na bantu na yandi 400. Ebuna Yakobi bakaka bana na yandi, yandi kabisaka bo. Yandi pesaka bana ya nkaka na Lea, na Rashele ti na bampika zole ya bankento.

3 Yandi mosi Yakobi lutaka na ntwala na bo yonso... Yandi fukamaka ilungi na ntoto mbala 7 tii yandi kwisaka kukuma na kisika yina ya mbuta na yandi Ezau vandaka.

4 Kansi Ezau vandaka me kwisa ntete ntinu sambu na kukutana na leki na yandi. Yandi yambaka Yakobi. Yandi pesaka yandi beze, ebuna bo zole bo yantikaka kudila sambu na kiese.

Tangila bana somere ya baverse yai :

Kuyantika 33 : 5-17

Yakobi songaka Ezau fami na yandi, ti bo yonso fukamaka na ntwala ya Ezau. Ezau yulaka sambu na bamakabu ya Yakobi tindaka, ti Yakobi tubaka nde yo vandaka kulomba Ezau kuwila yandi mawa.

Kansi ntete Ezau buyaka makabu, sambu Nzambi mpi me sakumuna yandi na bima mingi. Yakobi bondilaka Ezau, ebuna na nsuka Ezau bakaka bima yina.

Bana ti bambisi me lemba mingi. Yo yina, Yakobi lombaka nde Ezau vutuka na bwala na yandi, bo kulanda yandi malembe-malembe. Yo yina, Yakobi ti Ezau wakanaka mbote. Yakobi kwisaka na bwala ya Ezau na kiese ti na ngemba.

 Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

>|< Kumanisa :

Ata Yakobi me sala mbuta na yandi Ezau mbi mingi, ntangu yai, bo wakanaka mbote. Ntete, Yakobi sosaka kuwakana. Ya zole, yandi sosaka lusadisu ya Nzambi na mambu yina. Ya tatu, yandi kwisaka na bamakabu mingi ya mbote, bonso kuvutula Ezau bima yandi me yiba. Ya iya, yandi kwisaka na mpeve mosi ya kudikulumusa sambu na kulomba mawa. Na nsuka, Nzambi sadisaka. Ezau yambaka yandi na kiese yonso. Kiese mingi sambu bampangi me wakana !

Kana nge me kabana na mpangi to na nduku, nge mpi lenda sosa kuwakana na lusadisu ya Nzambi. Kuwakana ya bampangi ke pesa kiese na Nzambi ti na bantu.

 Devoir sambu na bana me balula ntima na Yesu dezia :

Beno bana ya me yamba dezia Yesu Kristo bonso Mvulusi ya beno, devoir mono ke pesa beno, yo yai : Na mposo yai, tula ngolo kunwana ve. Kana nge zaba nde dezia nge me nwana ti muntu, kana nge me wakana ve ti yandi, sosa mpila ya kuwakana. Landa mbandu ya Yakobi. Na mposo ke kwisa, mono ta pesa beno ntangu kusonga beto nki Nzambi me sala sambu na nge.

 Kubinga bana me balula ntima na Yesu ntete ve :

Kukabana na bantu kele mbi, kansi kukabana ya nene-nene ikele kukabana ti Nzambi. Bible ke songa nde beto me butuka bantu ya mbi, bambeni ya Nzambi. Tii ntangu ya beto balula ntima na Yesu Kristo, beto me kabana ti Nzambi.

Yesu Kristo, Mwana ya Nzambi, kufwaka na zulu ya kulunsi sambu na kukatula kimbeni yina. Kansi kana muntu balula ntima na Yesu, yandi me wakana ti Nzambi. Kana nge me tula ntima na Yesu ntete ve, keti nge ta zenga mambu yina bubuyai ?

== NSUKA YA LESO 81

**Yakobi fukamaka na ntwala ya mpangi na yandi
Ezau sambu na kusosa ngemba ti kuwakana ti
yandi**

Leso 81

***Kiese na bantu yina ke tula ngolo
kuzinga na ngemba na bantu ya
nkaka, sambu bo ta bingama bana
ya Nzambi !***

Matayo 5:9

Leso 82. Yakobi twadisaka fami na yandi kuzika biteki, kusamba Nzambi kaka. Nzambi pesaka yandi zina ya mpa Israele.

Kuyantika 35 :1-20, 27-29

REVISIO :

Na mposo me luta, beto monaka nde bampangi zole me wakana na nima bo me zinga na kimbeni bamvula mingi. Bo vandaka banani ? (Ee, Yakobi ti Ezau.) Na kati na bo zole, nani sosaka kuwakana ntete ? (Ee, Yakobi, muntu ya me sala mbi na mpangi na yandi Ezau.)

LESO YA BUBU YAI :

 Kikuma : Bana ta buya konso makambu ya biteki to ya banzambi ya nkaka, bo ta samba Nzambi kaka sambu bo ta bakisa nde yina ke pesa Nzambi kiese.

Verse ya kulonguka :

Mono kele Mfumu Nzambi. Yina zina na Mono !
Lukumu na Mono, Mono ta pesa yo ve na nzambi
ya nkaka, ata na biteki mpi ve !
Yezaya 42 :8

Bankunga ke kwenda nzila mosi ti lesy yai :

Banzambi ya nkaka
Lomba na Nzambi Kaka
Vutuka, Afrika ! Vutuka !

Kuyantika :

Ntangu Matani kwendaka na cité, yandi tambulaka na taxi. Na kati ya taxi, yandi monaka kulunsi. Yandi vandaka na yo kiese. Yandi yindulaka nde, "Muntu ya ke nata taxi yai, yandi fweti vanda mukristo." Kansi na nima, yandi monaka mpi kiteki mosi ya fioti. Nki mutindu ? Kulunsi ya Yesu ti kiteki, yonso zole sika mosi ?

Matani yulaka muntu ya nataka taxi, « Sambu na nki nge ke na kulunsi ya Yesu, kansi kaka penepene na yo, nge kele na kiteki ? Nki mutindu ?”

Muntu ya nataka taxi zabaka ve nki kutuba. "Kana Yesu lenda sadisa mono, mono me tula kulunsi, kana kiteki lenda sadisa mono, mono me tula yo mpi," yandi tubaka.

Nki kele mabanza ya Nzambi na mambu ya biteki ? Beto me mona dezia na verse ya beto ya kulonguka, nde Nzambi ta pesa lukumu na Yandi ve na biteki to na banzambi ya nkaka. Na lesy na beto bubuyai mpi, beto ta mona nki Yakobi salaka ntangu yandi bakisaka nde bantu na fami na yandi vandaka kusamba Nzambi ti biteki kaka mbala mosi. Kuyantika 35 :1.

Malongi ya nene na banti 4 :

82.1 Yakobi songaka fami yonso kukatula biteki na bo, ebuna yandi zikaka yo yonso.

Tangila bana : Kuyantika 35 :1-4

1 *Nzambi tubaka na Yakobi nde* : «... tunga mesa-kimenga na kisika yina ya Mono monikaka na nge, ntangu nge vandaka kutina mbuta na nge Ezau.

2 *Ntangu yai, Yakobi songaka fami ...ti bantu...na yandi nde* : « Beno katula banzambi ya biteki kele na kati na beno... ”

4 *Ebuna bo pesaka Yakobi banzambi yonso ya biteki bo vandaka na ...Yakobi zikaka yo na nsi ya nti mosi ya nene...*

Kuyula bana :

 Bana lenda sala kusonga nki me salama :

 Bana yimba ti kina :

82.2 Boma simbaka bantu ya nsi yina. Yo yina, bo bikaka fami ya Yakobi na ngemba.

Tangila bana : Kuyantika 35 :5

5 *Ntangu Yakobi ti bana na yandi yantikaka kukwenda, boma mingi simbaka bantu ya*

*babwala penepene. Ebuna bo monaka mpila
ya kulanda bo ve.*

?

Kuyula bana :

¶
Bana lenda sala kusonga nki me salama :

¶
Bana yimba ti kina :

82.3 Yakobi tungaka mesa-kimenga bonso Nzambi me songa. Nzambi monikaka na Yakobi diaka, sakumunaka yandi, ti pesaka yandi zina ya mpa Israele.

Tangila bana : Kuyantika 35 :7-12

7-9 *Yandi tungaka mesa-kimenga... Nzambi kwisaka kumonika na yandi diaka. Yandi sakumunaka yandi.*

10 *Yandi pesaka yandi zina ya mpa. Yandi tubaka nde, « Zina na nge vandaka ntete Yakobi. Kansi katuka ntangu yai tii kuna, zina na nge ta vanda Israele,*

11 *Nzambi tubilaka yandi diaka nde : « Mono kele Nzambi-Mpungu. Buta bana mingi. Bana na nge ta...kuma makanda mingi ya bantu.*

12 *Ntoto yai ya Mono pesaka na Abrahami ti Izaki, Mono ke pesa nge yo. Mono ta pesa yo mpi na bana na nge.*

?

Kuyula bana :

¶
Bana lenda sala kusonga nki me salama :

¶
Bana yimba ti kina :

82.4 Rachel butaka Benyamini, ebuna yandi fwaka. Papa Izaki mpi fwaka.

Tangila bana : Kuyantika 35 :16-19, 27-29

16 *Yakobi ti bantu na yandi katukaka na kisika yina... Ntangu bo kumaka mwa-ntama fioti na bwala Efrata, mpasi ya kubuta simbaka Rashele. Yandi monaka mpasi mingi.*

17 *Ntangu mpasi simbaka yandi mingi mpenza, nkento yina ke butisaka tubaka na yandi nde : "Kumona boma ve. Nge ta buta mwana-bakala yai mpi."*

18 *Rashele vandaka penepene na kufwa. Ntangu yandi zolaka kufwa kimakulu, yandi bingaka mwana Bene-Oni. Kansi Yakobi pesaka yandi zina Benyamini.*

19 *Ntangu Rashele kufwaka, bo zikaka yandi na nzila ya bwala Efrata (ntangu yai bo ke bingaka yo Betelemi).*

27 *Yakobi kwisaka kukuma...na bwala ...kisika ya Abrahami ti Izaki zingaka.*

28-29 *Izaki vandaka me lungisa bamvula 180 ntangu yandi fwaka. Luzingu na yandi vandaka luzingu mosi ya nda ti ya mbote. Ebuna yandi kwendaka kukuta bankaka na yandi yina me fwaka ntete. Bana na yandi Ezau ti Yakobi zikaka yandi.*

?

Kuyula bana :

¶
Bana lenda sala kusonga nki me salama :

¶
Bana yimba ti kina :

>< **Kumanisa :**

Yakobi bakisaka nde fami na yandi lendaka kusamba ve biteki ti Mfumu Nzambi, yonso zole mbala mosi. Biteki ke nunga ve kundima bisambu na beto. Bo Nzambi ve gangaka beto. Bo ke na ngolo ve kusadisa beto. Kiese mingi nde fami ya Yakobi katulaka biteki yonso na bo. Yakobi vandaka ntjadisi ya mbote kutjadisa bo na mambu yina. Na nima, bo sambilaka Nzambi na kiese, ti Yandi sadisaka bo.

?

Devoir sambu na bana me balula ntima na Yesu dezia :

Bantu ya nkaka kele na biteki to bima ya magi bo me bumba kisika na kisika. Bantu ya nkaka me kwenda kusosa nkisi kusadisa bo kusala mbote na examen, to kukeba nitu na bo, to kubenda muntu ya nkaka kuzola bo. Nzambi buya mambu yina yonso.

Yandi zola nde beto sosa lusadisu na Yandi kaka, mpi beto sambilaka Yandi kaka. Yandi nunga kubaka bisambu na beto, sambu Yandi gangaka beto.

Devoir mono ke pesa beno bakristo, yo yai : Kana nge ke na kima ya kiteki to ya magi, kana yo kele kima ya nge mosi, losa yo. Lomba lusadisu ya beto to ya pasteur kana nge ke na yo mfunu. Na nima, samba Nzambi ngolo konso lumbu na mposo yai.

✚ Kubinga bana me balula ntima na Yesu ntete ve :

Kansi mbala ya nkaka, nge me tula ntima na Yesu ntete ve. Yai zola kutuba nde nge me bikala nkwa-masumu, mbeni ya Nzambi, muntu ya mpimpa, mwana ya Satana. Kana nge me balula ntima na Yesu ntete ve, zaba nde Nzambi zola nge. Yandi tindaka Mwana na Yandi Yesu Kristo na ntoto yai sambu Yandi kufwa sambu na kufuta mfuka ya masumu ya beto, bantu ya masumu. Yesu fwaka, Yandi mpi telamaka na lufwa.

Kana nge kuwa kubenda mosi na ntima na nge, kubuya ve. Yina kele Mpeve ya Nzambi, ke benda nge kukwisa na Yesu, sambu nge kuma mwana na yandi, mukristo ya kieleka.

Kana na ntima na nge yonso, nge zola balula ntima, bisambu bonso yai lenda sadisa nge :

Tata Nzambi, mono bakisa nde mono kele nkwa-masumu. Mono me sala mambu mingi ya pesaka Nge kiese ve. Kansi bubuyai, mono kwikila Yesu Kristo. Mono lomba Nge kukwisa kukitula mono mukristo. Lolula masumu na mono. Pesa mono ngolo kulanda Nge. Merci sambu Nge me kitula mono mwana na Nge sesepi yai. Na zina ya Yesu, Amen!

Kana nge me yamba Yesu Kristo sesepiyai, kwisa songa beto na nima ya ecodim. Beto zola kusambilia nge Nzambi, ti beto zola yangalala ti nge.

==NSUKA YA LESO 82

Leso 82

***Mono muntu kele Mfumu
Nzambi.***

Yina zina na Mono !

***Lukumu na Mono, Mono ta
pesa yo ve na nzambi ya
nkaka,***

ata na biteki mpi ve !

Yezaya 42 :8

Sambu na kumona baleso ya nkaka bonso yai ya dibundu na nge lenda sadila, tala site yai :
www.teachingforafrica.com, un site des « Ministères pour Chaque Enfant »

83. REVISIO YA LUZINGU YA YAKOBI

Nsaka ya Revisio ya Baleso :

Na ntwala ya classe, sonika bazina na bitini ya papier ndambu nene ti ngolo sambu bana lenda mona yo. Sonika bazina yai, konso zina na kitini na yo : Ismaeli, Agare, Izaki, Rashele, Yakobi, Rebeka, Yozefi, Benyamini, Lea, Labani, Ezau.

Tula bitini yina na bisika na bisika na salle de classe, to binga bantu 10 sambu na kukwisa na ntwala ya classe, kusimba bitini yina. (To, sonika bazina yina na zulu ya dibaya ya craie.)

Kabisa bana na bandambu zole sambu na competitio, ti pesa konso ekipe nzila kusola zina na bo.

Na nima, nge ta tanga mambu mosi ya ta tadila muntu mosi na kati ya bantu 10 yai. Ekipe ya ntete ta meka kutuba mambu yina ke tuba sambu na nani. Kana bo nunga, bo baka 100 pwa, ti bo ta vanda na mpila kutuba mambu mosi ya nkaka sambu na muntu yina. Kana bo lenda tuba mambu ya nkaka, ti kana kutuba na bo kele kieleka, bo ta baka 200 pwa ya nkaka, yonso 300 pwa.

Na nima, ekipe ya zole sala tour na bo. Ekipe ya baka pwa ya kuluta, bo ta nunga, ti ekipe ya nkaka fweti pesa bo « Felisitasio, shampio ! »

Mambu kutanga sambu na bantu yina :
(Bana lenda tuba konso zina kuluta mbala mosi.)

- ✓ Mono butaka bana-bakala 2, bana ya nsuka ya Yakobi to Israele. (Rebeka)
- ✓ Mono mbuta ya fami, kansi mono tekaka kimbuta na mono. (Ezau)
- ✓ Mono monaka kimatinu ke katula na ntoto, ke kwenda na zulu. (Yakobi)
- ✓ Mono mwana ya ntete ya Rashele. (Yozefi)
- ✓ Yakobi banzaka nde yandi kwelaka leki na mono, kansi papa pesaka mono na kisika na yandi. (Lea)
- ✓ Bo kulaka mono sambu mono sekaka Izaki. (Ismaeli)
- ✓ Mama Rashele butaka mono, ebuna yandi fwaka. (Benyamini)
- ✓ Mono lwataka lele na mbisi sambu na kukusa papa na mono. (Yakobi)
- ✓ Mono kusaka mpangi na mono Yakobi. (Labani)
- ✓ Mono banzaka nde mwana na mono fweti kufwa na nzala na nseke, kansi wanzio songaka mono masa. (Agare)
- ✓ Mono zingaka tii na bamvula 180. (Izaki)
- ✓ Mono zolaka kufwa leki na mono na makasi. (Ezau)
- ✓ Mono kwendaka kukwela Izaki ata mono me mona yandi ntete ve. (Rebeka)
- ✓ Mono buyaka kunwanisa banto ya masa. (Izaki)

- ✓ Mono mwana ya Abrahami ya Nzambi silaka. (Izaki)
- ✓ Mono mbuta na kati ya mapasa. (Ezau)
- ✓ Mono vandaka na meso-kufwa na nsuka ya luzingu na mono. (Izaki)
- ✓ Nzambi pesaka mono zina ya mpa Israele. (Yakobi)
- ✓ Mono bendaka mwana na mono kukusa papa na yandi. (Rebeka)
- ✓ Mono tinaka sambu mbuta zolaka kufwa mono. (Yakobi)
- ✓ Mono twadisaka fami kukatula biteki na bo. (Yakobi)
- ✓ Mono nwanaka na wanzio. (Yakobi)
- ✓ Mono leki ya bana yonso na fami ya Yakobi. (Benyamini)
- ✓ Nkento na mono zolaka Yakobi mingi, kansi mono zolaka Ezau mingi. (Izaki)
- ✓ Nzambi pesaka mono nzila kubuta mwana ya ntete, sambu bakala na mono zolaka mono mingi ve. (Lea)

Kubambuka Diaka Histoire ya Mukanda ya Kuyantika :

Songa visuel 'Linya ya Ntangu' ya landa dititi yai. Bana songa nki bo me bambuka ya konso evenement.

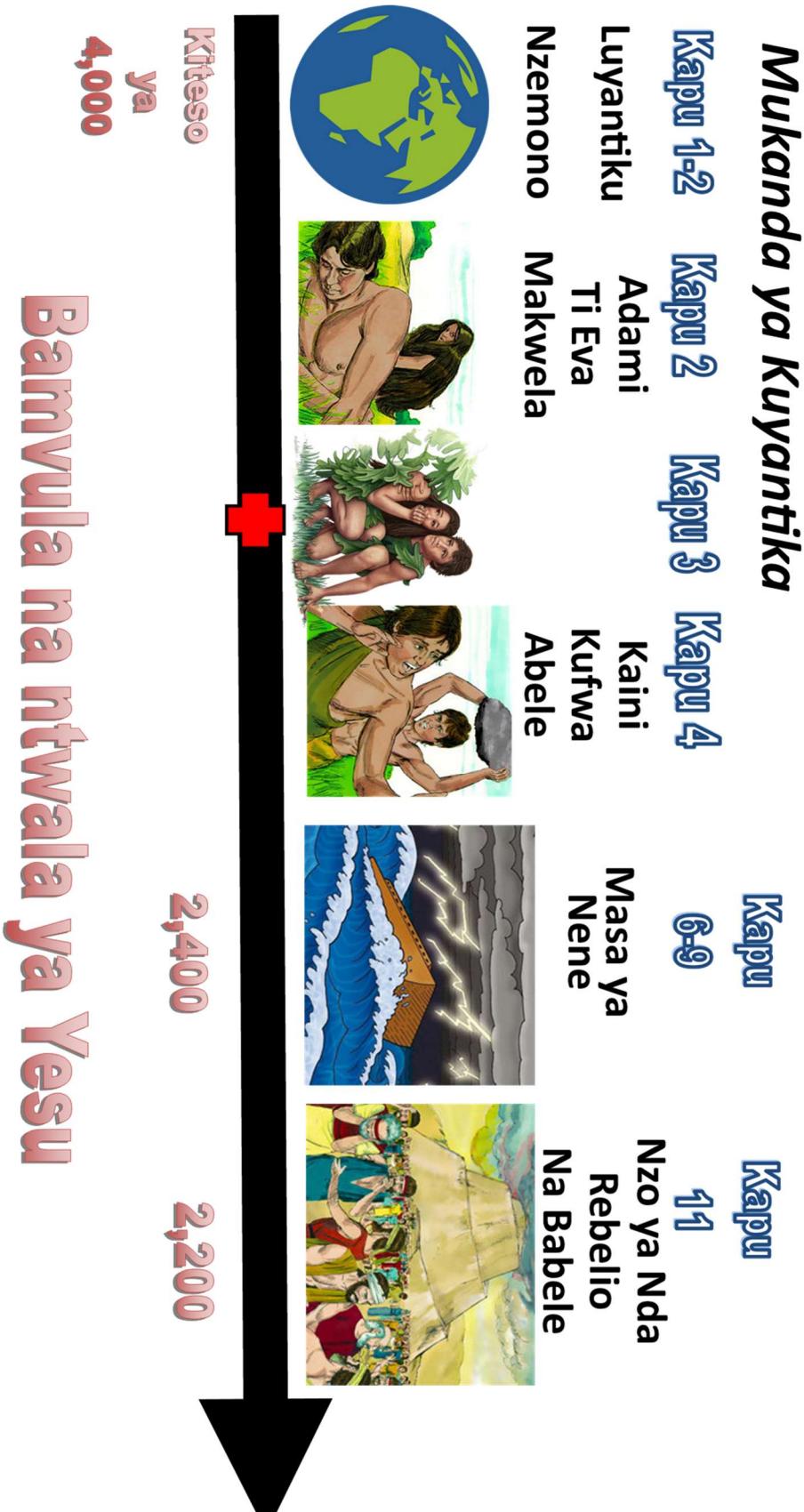
Kulanda malongi kana beno me manisa mukanda yai—

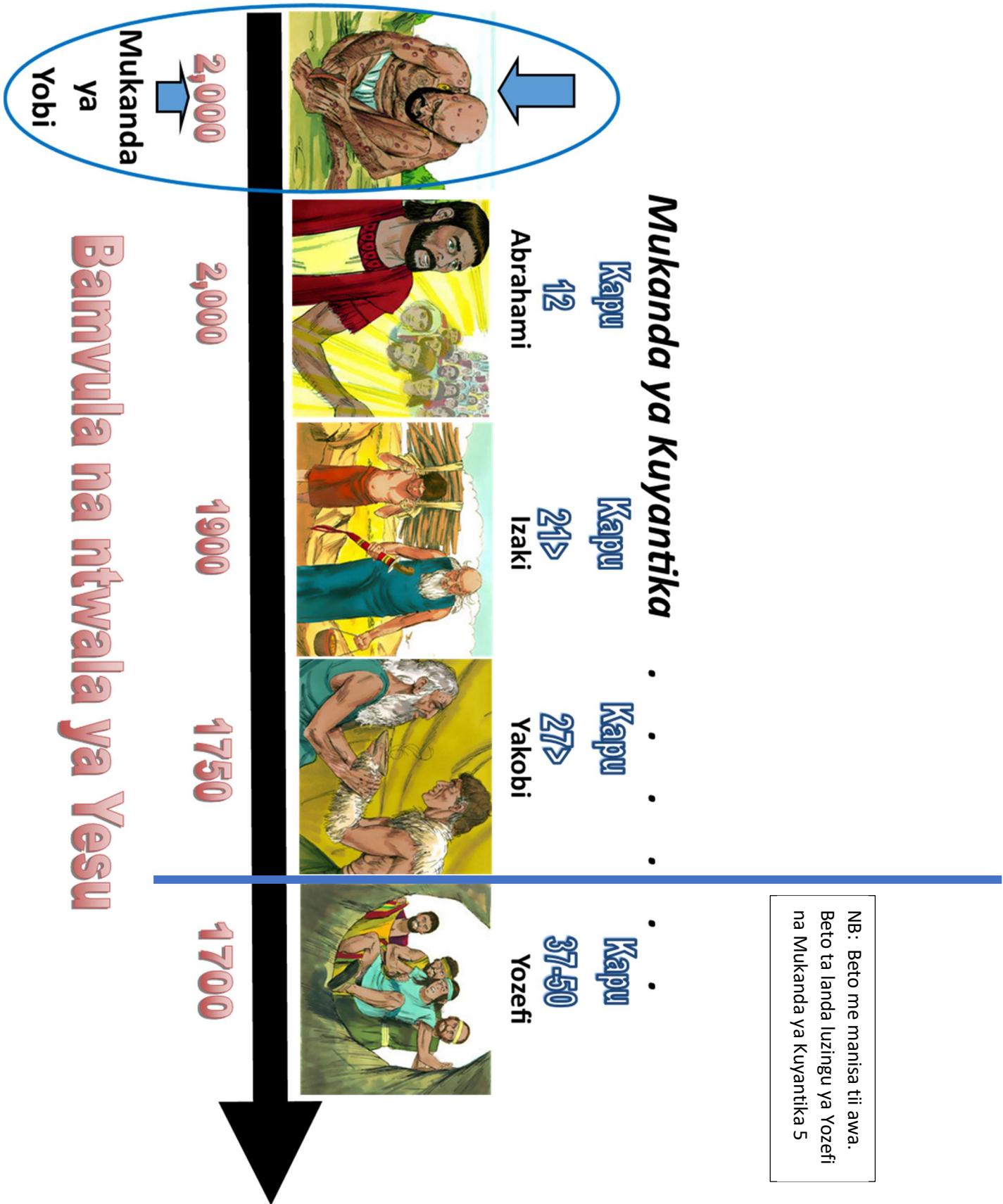
[NB : Moniteur, Histoire ya mukanda ya Bible 'Kuyantika' ta landa diaka na Mukanda ya Kuyantika 5, Luzingu ya Yozefi. Mukanda yina ta manisa malongi ya mukanda ya Kuyantika.]

Nsaka ya Revisio ya Baverse :

Moniteur tuba diaka baverse yonso ya beto me longuka, mosi-mosi. Na kati ya kutuba, moniteur bika ti songa mwana mosi.

Mwana yina fweti tuba bandinga tatu ya ke landa. Na nima, moniteur manisa verse.

Bankunga beto sadila na mukanda yai :

Bana ya Fioti Yonso

Bana ya fioti yonso ya kwikila na Yesu
Lenda kukota zulu na nzila na Yandi
Sambu kana mwana ndima
Yesu na ntima na yandi
Mwana yina me kuma
Mukwikidi na Yesu !

Banzambi ya Nkaka

Banzaaa-mbi ya nkaka
Bantu me sala yo
Nge kaka ke Nzambi
Ya salaka beto ! (O Yesu) [repeter yonso]

Beto Zolana

Na dikanda ya Nzambi,
mambu me luta nene—zola !
Zola me luta nene ! (2x)
(Beto zolana)

Bana ya Nzambi, beto zolana !
Zola me luta nene ! (Beto zolana)
Bana ya Nzambi, beto zolana !
Zola me luta nene !

Bi-bi-la (Vs. 1)

Bii-bi-la !
Mukanda ya Nzambi!
Mono kwikila yonso na
Bii-ii-bi-la !

Bu Yesu Kele na Mono

Bu Yesu kele na mono
Ngemba kele ! Ngemba kele !
Ngemba kele !
Bu Yesu kele na mono
Ngemba kele, na ntima na mono!

Ngemba ! Ngemba ! Ngemba ! Ngemba !
Bu Yesu kele na mono,
Ngemba kele
Na ntima na mono !

Kimbeni Ta Kota Kuna Ve

(Ton : Sika ya Kiese ke Zulu)

Kimbeni ta kota kuna ve, kuna ve, kuna ve,
Kimbeni ta kota kuna ve,
Aleluya !

Kitizitu Yonso

Kizitu yonso mene katuka
Me katuka, Me katuka
Kizitu yonso mene katuka
Bu Yesu me kwisa ! Ah !

Kizitu yonso mene katuka
Me katuka, Me katuka
Kizitu yonso mene katuka
Na menga ya Yesu ! Ah !

Lomba na Nzambi Kaka

Beto fweti lombila
Na Nzambi, Yandi kaka
Ata muntu mosi ve
Ya nkaka lenda sadisa !

Mvutu :

Lomba na Nzambi !
Na Nzambi kaka
Lomba na Nzambi
Na zina ya Yesu !

Masumu na Mono me Kwenda

Ma-su-mu na
Mono me kwenda
Yesu me katula yo
Aleluya !
Nzambi mene vila yo
Yo ikele diaka ve
Mono me kuguluka
Kiese! Masumu
Yo-nso me kwen-da !

Mfumu Zaba Nzila na Mono

Mfumu zaba nzila na mono
Mono fweti landa kaka

Mfumu zaba nz'ila na mono
Mono fweti landa kaka
Ngolo bubu Yandi ta pesa
Ye yonso ya mfunu mbasi
Mfumu zaba nzila na mono
Mono fweti landa kaka !

Mo' Ta Tuba Luvunu Ve

Mo' ta tuba luvunu ve, ve, ve !
Mo' ta tuba luvunu ve.
Mo' ta tuba kaka kieleka.
Mo' ta tuba luvunu ve.

Mo' ta kusa bantu ve, ve, ve !
Mo' ta kusa bantu ve !
Mo' ta sala kaka masonga.
Mo' ta kusa bantu ve !

Mukristo Kwela Kaka Mukristo

Mukristo kwela kaka mukristo (3x)
Yo kele mbote.

Mwini na Mono

Mo' tambulaka na mpimpa tii Yesu Kwisaka
Yandi na zola na Yandi katulaka mpimpa !

Mvutu :

Yesu, Yesu, Mwini na Mono
Yesu, Yesu, Bilumbu Yonso
Yesu me vulusa mono na nlemvo
Yandi mene kuma mwini na mono !

Na Kati ya Yesu

(Ton: Yesu ke Zola Mono)

Mono vandaka ntama
na Nzambi na masumu
Mono vandaka mbeni
Kansi bubu, kintwadi kele !

Mvutu :

Kinduku kele ! (3x)
Na kati ya Yesu !

Nani Kele Ngolo ?

Nani kele ngolo ?
Nzambi ikele ngolo
Kuluta bantu yonso.

Nto Mosi

Nto mosi ya masa
Yo lenda basisa
Basisa bamasa ve
Ya mbote ti ya ndudi.

Munoko kaka mosi
Yo lenda basisa
Mersi ye mafinga ve
Keba munoko na nge !

Nzambi Kuwa na Suka

Nzambi na mono ta kuwa
Konso ntangu mono samba
Ata n' suka, Ata mpimpa,
Nzambi ata kuwa !

Mvutu :

Nzambi kuwa na-a su-uka
Nzambi kuwa na mi-idi
Nzambi kuwa na nkokila
Konso ntangu beto samba !

O Keba Maboko (Kufinga Ve, Kunwana Ve)

O Keba maboko nki nge sala ! (Kuyiba ve !)
O Keba maboko nki nge sala ! (Kuyiba ve !)
Sambu Tata na zulu
Yandi kele mona nge
O Keba maboko nki nge sala !

O Keba munoko nki nge tuba ! (Luvunu ve !)
O Keba munoko nki nge tuba ! (Luvunu ve !)
Sambu Tata na zulu
Yandi kele kuwa nge
O Keba munoko nki nge tuba !

O Luvunu Yambula (O Kimbeni)

O luvunu, o luvunu, o luvunu yambula !
(O luvunu) (*yimba diaka*)

O kimbeni, o kimbeni, o kimbeni yambula !
(O kimbeni) (*yimba diaka*)

Sakumuna Bantu ya Nkaka

(Ton : *Mono Kele na Nzo Kitoko*)

Sakumuna bantu ya nkaka
Kuzodila bo mbote !
Sakumuna bantu ya nkaka
Kuzodila bo mbote !
Sakumuna bantu ya nkaka
Kuzodila bo mbote !
Yesu me longa beto (O Nzambi !)

Mfumu, o mfumu,
O sadisa mono. (Kieleka)
Mfumu, o mfumu,
O sadisa mono. (Kieleka)
Mfumu, o mfumu,
O sadisa mono.
O, sa—di—sa-a mono !

Vutuka Afrika, Vutuka !

Vutuka, Afrika! Vutuka !
Vutuka na Nzambi nge me vila
Beto bika bampeve yonso, biteki yonso,
Beto vutuka n'andi ya salaka beto !
Beto vutuka n'andi ya salaka beto !

Yakobi Monaka Kimatinu

Yakobi monaka kimatinu (3x)
Bawanzio ya Nzambi
Nzambi kele awa na beto (3x)
Bilumbu yonso

Yesu Ikele Awa

Yesu ikele awa
Yesu ikele awa
Yesu ikele awa-na beto !
(Repeter 2 x)

Mvutu :

(Ya kieleka)
Aleluya ! (a-a) aleluya ! (Aleluya !)

Yesu Zola Bana Yonso

Yesu zola bana yonso
Bana yonso na ntoto
Konso ndombe, mbwaki, mpembe,
Yesu zola bo yonso
Yesu zola bana yonso na ntoto !

**Moniteur, Nzambi sakumuna nge sambu
nge ke longa Ndinda na Yandi na ndonga
ya bantu ya ke kwisa ! Kisalu ya mbote !**